

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel sz. Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam

BUDAPEST, SZERDA, 1907 OKTÓBER 2

31. szám

A Hir 31-ik száma:

Készül a házszabályrevízió
Nem lesz belőle semmi

Kiegyeznek...
Ma újra kezdődtek Budapesten a kiegyezési tárgyalások. Mindezt megkap az osztrák?

OKTÓBER 10-ÉN
néma lesz az egész ország

Éhenhal Budapest!
Ismét felemelték a tej árát az uzsorás tejkereskedők. Boykott készül

TILOS a Kossuth-nóta
még Amerikában is

Sztrájk készül az osztrák vasutakon

Két anarkista Magyarországon
Merénylet készült Uladimir nagyherceg ellen. Az anarkistákat a szerb határszélen letartóztatták

Feltámadt a Népszínház
Első est a Népszínház-Vigoperában

Caruso berekedt!

Fantasztikus vasuti kaland
Az asszony a sineken. A férfi az étkező kocsiban

Tifusz a kaposvári honvédek között

TIZ RIPORT

Bródy Sándor regénye Távirat, telefon

Vihart vetnek!

Irta: **HENTALLER LAJOS**

Hogy is volt csak? Széll Kálmán 1903 elején fel akarta emelni a hadsereg létszámát és a hadi kiadásokat. Széllnek ez indítványát az akkori ellenzéki pártok két okból nem fogadták el: mert a nemzetre nagyobb anyagi és véradót nem akartak vele róni s mert a királyi hatalom erősödését nem akarták elősegíteni. Hosszas és komoly vitákban tárgyalta meg a Ház akkoriban e kérdést. Végre Széll belebukott. Jött Héderváry-Khuen. Ezt a saját pártja szavazta le. A következő kormányelnök Tisza István, mindjárt miniszterelnöki székfoglalója után megfenyegette a képviselőházat, hogy a törvényhozás jogait meg fogja nyírnbálni s hogy akaratának érvényt szerezhesen, Bécs érdekében a magyar képviselőház szabályait épp úgy megszigorítja, ahogy meg van szorítva a bécsi Reichsrathé.

Amit Tisza mondott, csakhamar megtette. Indítványt terjesztett a Ház elé, mely megszorította a képviselők jogait s korlátozni akarta a szólásszabadságot. A pártok akkor mindent megígértek Tisza Istvánnak, csak hogy visszavonja veszedelmes és gonosz indítványát. Tisza javaslatát ünnepelesen visszavonta s akkor megszületett a pártközi béke.

Ez azonban csak őszi tartott! Mert mint tudva van, Tisza már ugrai levelében bejelentette, hogy kijavítani fogja a házszabályokat. Az ellenzéki pártok Tisza e levelét a szabadság és alkotmányos jogok ellen intézett támadásnak minősítették. Bánta is ezt Tisza! Dániel Gáborral adatta be indítványát s azt államcsinyszerűen 1904 november tizenharmadikán határozattá is emelte. Az eszközök ismereteseek.

Ekkor szövetkeztek az ellenzéki pártok elveik fentartásával egymással s mondták ki, hogy a házszabályok szigorítása veszedelmes és nemzetünk élete ellen törő. Hozzá tették azt is, hogy a házszabályok módosításával „Tisza István országunkat még szorosabban akarja odakötni Ausztriához, — egészen az összbírodalom felépítéséig.“ Hozzá tették, ha másban nem, „fokozott katonai terhekben s vámterületi önállóságunk s jogos anyagi érdekeink feláldozásában.“

A házszabályrevízió és a klotür megbuktatásának jegyében születtek a mai koalíciós pártok. Amikor a házszabályok ellen intézett támadás megtörtént, akkor szövetkeztek. És mintha ezeket az eseményeket ma már mindenki elfeledte volna. Mintha

attól az emlékezetes november tizenharmadikától és december tizenharmadikától háromezer esztendő választana el és nem csak pár hónap! Mert ma már mind komolyabban és komolyabban kezdenek úgy a pártkörök, mint a kormány titkos tanácsosai azzal foglalkozni, hogy a házszabályokat revideálni kell, hogy a házszabályok módosítása elkerülhetetlen! Sőt ma hire járt annak is, hogy a függetlenségi párt a házszabályszigorításra ki mondja, hogy az pártkérdés és tagjai kötelesek azt megszavazni. Ez a forrás azt is hozzátette, hogy a képviselőház megnyitása után a kormány legelső javaslata épp a házszabályoknak a szigorítása leend.

Valóság, emlékszünk rá, hogy a függetlenségi párt kiváló elnöke a szünet előtti utolsó pártértekezleten felvetette a kérdést. De látta a párt hangulatából, hogy azt bizony, egy-két képviselőt kivéve, senkisé fogadta rokonszenvesen. Ebből okulhatott volna a kormány. És a helyzet azóta nem változott. Tudjuk, hogy a horvátokkal, tótokkal és szerbekkel lesz bajunk. De azt is tudjuk, hogy a nemzetiségek ma épp úgy a bécsi kamarilla szolgálatában állanak, mint állottak 1848-ban.

Ezekkel tehát más uton-módon kell elbánni s nem úgy, hogy alkotmányunk egyetlen biztosítékát áldozzuk fel. Nem szabad a fát magunk alatt kivágni azért, hogy ellenséges és rosszindulatu darazsak röpködik azt körül. Nem szabad azt tennünk, amit a római katona tett, aki a haláltól való félelmében maga dőlt kardjába.

Hiszen a szövetkezett ellenzék, a koalícióban levő pártok mondták „súlyos és veszedelmes törvénysértésnek“ Tisza István merényletét a házszabályok ellen, mikor ő azokat szigorítani akarta! Azok az okok, melyek miatt akkor elleneztek a házszabályok szigorítását, ma is fennállnak. Mert tény és való az ma is, hogy szólásszabadság nélkül nincs független törvényhozás. Mert a nemzetnek ellentállási erejét csak a szabad törvényhozás tarthatja fenn.

En, őszintén megvallva, még ma nem hiszem, hogy a nemzeti kormány képviselőházunk szabályait, akár időlegesen, akár véglegesen szigorítaná akarná. Ha azonban volnának ily nézetek, kérve kérem a kormány tagjait, ne tegyék ezt. Távolítsák el a keserü poharat, mert ezzel ma még el sem képzelhető viharok a magvát hintik el...

ÁRULÁS KÉSZÜL?

Kisért a házzsabályrevízió réme

Wekerle Kedveskedni akar a császárnak s ezért szeretné nyélbeütni a házzsabályok revízióját, amivel már Tisza István is kísérletezett. A függetlenségi pártnak nem kell a revízió! Bűn volna, ha kellene. Maradjon a régi házzsabály

Gonoszlelkű taktikusok, kik minden elképzelhető politikát csináltak már ebben az országban; ma egészen váratlanul, szinte meglepetésszerűleg fölvetették a házzsabályrevízió kérdését. Ravasz fondorlattal ugy kezelik ezt a rendkívül kényes dolgot, *mintha a házzsabályrevíziót egyedül a függetlenségi pártnak kellene megcsinálni.* Alkotmánypárttól és néppárttól nincs szó, csak a negyvennyolcasokról. Nyilvánvaló itt a szándék: a kormány öreg zsoldosai *be akarják ugratni a függetlenségi pártot*, hogy a nemzet egyetlen alkotmánybiztosítékát halomra döntse, végképpen összerombolja. Hihetetlen ravaszsággal és sok rosszindulattal kiesztelt gonosz terv ez. Vigyázzon a függetlenségi többség, mert azt a lépést, mely a házzsabályok módosításához vezet, megtennie nem szabad. Borzasztó bűn volna ez, árulás a függetlenségi párt jelene és jövője ellen, árulás a nemzet nagy érdekei ellen. A házzsabályokból nem engedünk! Hallják ezt meg a hűtlen sáfarkodók és ugratók is, kiknek hirtelen frontváltása könnyen, jaj de könnyen volna magyarázható . . .

Kossuth Ferenc Kapacitál

A házzsabályok revíziója buktatta meg Tisza István grófot és vele együtt a szabadelvűpártot. Így kellett ennek lenni, mert a revízió azt jelentette volna, hogy Magyarország parlamentje egyszer és mindenkorra ki van szolgáltatva Bécsnek. Ez ellen küzdött férfiasan és bátor elszántsággal a függetlenségi párt, lehetetlen hát, hogy éppen ez a tábor teljesítse most Bécs parancsát. Már a nyáron, a horvátok gyalázatos és indokolatlan obstrukciója alkalmával fölvetették a revízió gondolatát. Kossuth Ferenc akart pártot csinálni az eszmének, de a klubban, ahol a kérdést fölvetette, *egyértelműen visszautasították* a tervet. Így beszélt akkor Kossuth Ferenc:

— A legutóbbi napok eseményei megmutatták, hogy *a nemzet eltenségei ugyanazokat a fegyvereket kívánták alkalmazni a nemzettel szemben*, amelyeket a függetlenségi párt eddig csak a nemzet vitális érdekeit fenyegető legnagyobb veszedelmek elhárítására ragadott a kezébe. Foglalkoztunk a közel jövővel. A horvátok, a mostaniak, vagy mások visszajöhetnek az országgyűlés tanácskozó termébe és senki sem fog meglepődhetni azon, *ha a horvátok összefognak a nemzetiségekkel* s egyúttal fogják megtámadni nemzetünk jogait. Gondolkodnunk kellene tehát a fölött, lehet-e a házzsabályokat úgy módosítani, hogy egy nemzetiségi, tehát a *nemzet ellen irányuló obstrukciót lehetetlenné tegyünk*, a nélkül azonban, hogy mi magunk lemondanánk arról a hatalmas védőbástyáról, amelyet nekünk a mai házzsabály nyújt!

Ez a beszéd nem tetszett a párt zömének és Szentiványi Árpád, Okolicsányi László, Hentaller Lajos és mások élénken tiltakoztak a házzsabályrevízió ellen. Még három hónap se múlt el azóta és ime, megint fölszinen van ez a kérdés. A kormány ugylátszik, fél a horvátoktól és fél a nemzetiségektől. Szomorú és leverő tanúsága a kormány gyöngeségének, hogy a házzsabályrevízió mögé bujik s így akar segíteni magán. Kár volt a kabinetnek magáról ezt a sze-

génységi bizonyítványt kiállítania. Ha nincsenek eszközei, amik elegendők volnának a rakoncátlan horvátok és oláhok megfékezésére, ám ez az ő baja. De a házzsabályokhoz ne nyuljanak szentségtörő kezek. Évtizedeken keresztül jó volt ez a házzsabály, nem tudott rést ütni rajta egy pécsovics-kormányzat se! Épp a függetlenségi és 48-as párt és a negyvennyolcas miniszterek rombolják szét ezt a jól fölépített alkotmánybiztosítékot? Nem, ez lehetetlenség, a nemzet egy pillanatig sem tűrne meg egy ilyen kormányt és ilyen többséget!

Az obstrukció fegyvere Adjuk ki a kezünkéből!

Kapunyítás előtt indult meg az aljas aknamunka: a függetlenségi párt lejárátása. A legalkalmasabbnak erre azt a módot eszelték ki, hogy beugratják őket a házzsabályrevízióba. Jezsuita hangon hosszú prédikációt tartanak s így aposztrofálják a függetlenségi képviselőket: „A mai többség soraiban még mindig nagy számmal vannak, akik ma is a kisebbséghez tartozóknak érzik magukat és az általuk egykor sikerrel használt fegyvert iránt érzett kegyelettel kímélik ezt a fegyvert az ellenség kezében is.”

Odajutottunk hát, hogy *gunyolják a nemzeti küzdelmet*, azt, amikor obstrukcióval harcolt a függetlenségi párt, hogy a létszámemelés fenyegető veszedelmét elhárítsa. Igen, ezt a fegyvert, melyet a házzsabályok adnak a nemzetnek, kegyelettel kell megőrizni. Feltűnik, mert drága és becses kincs az! Ez a gunyolódás mind semmi. Kenetteljes hangon így folytatják:

„A régi ülészek még nincsen berekesztve. Amikor tehát újlag összeül az országgyűlés, módja van a házzsabályokon megtenni azt a módosítást, amelylyel a jövő ülészek munkaképességét biztosíthatja. Ragadja meg a többség ezt az alkalmat és tegye meg, amit további sikeres működésének biztosítására kell tennie.”

A revízió képe Mit akarnak?

Nézzük csak, miképpen szeretnék a revíziót keresztülvinni, nézzük, tulajdonképpen mit akarnak azok, kik *Wekerle* parancsszavára beszélnek.

1. Módosítassanak a házzsabályok 223. és 229. szakaszait olyképpen, hogy *zárt ülés és névszerinti szavazás elrendeléséhez legalább hatvan képviselő aláírása kívántassék meg.*

2. A költségvetés tárgyalásánál a *részletes tárgyalást meg kell rövidíteni olyképpen*, hogy csak a módosítások és a rendkívüli kiadások volnának vita tárgyává tehetőek. A rendes kiadások tételként való tárgyalása elmaradna. A házzsabályok idevonatkozó szakaszait meg kellene tehát változtatni.

3. *A vita bezárását száz vagy több képviselő írásban kérhelné.* Hogy milyen esetekben, azt a házzsabályokban föl sorolnák.

4. A Ház üléseinek meghosszabbításáról is kell gondoskodni házzsabálymódosítás útján. A parallel üléseket az új házzsabály nem engedné meg.

5. *Az elnöki hatáskört lágitani kell*, olyanformán, hogy az az elnök a renitens képviselőket a Házból *elávolíthassa.*

*

Ez volna, csak ugy nagyjában a terv, aminek megvalósulni nem szabad. Fel kell lázadnia ellene mindenkinek, ki az utóbbi évtized politikai küzdelmeit figyelemmel kísérte. De elsősorban a függetlenségi pártra hárul a kötelesség, hogy kioktassa a konkolyhintőket és visszautasítsa az alattomos támadást, mely politikai presztizsét érinti, célja pedig az, hogy politikai megbízhatóságát aláássa, semmivé tegye.

Justhban bizunk

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, már a nyáron a leghatározottabban kijelentette, hogy ő minden házzsabályrevízió ellenesége. A *Magyar Hírlap* ma táviratban kérdést intézett a tornyai birtokán időző elnökhöz, hogy van-e tudomása arról, hogy házzsabályrevízióra készülnek. Justh ezt a választ adta:

— Felhatalmazom a szerkesztőséget annak a kijelentésére, hogy *én a házzsabályoknak tervezett revíziójáról semmit sem tudok.*

Justh Gyula megnyugtató, örömdetes kijelentését a függetlenségi pártkörben ma élénk tetszéssel tárgyalták.

Bozóky Árpád a házzsabályrevízió ellen

Ma este a *Hír* munkatársa előtt Bozóky Árpád országgyűlési képviselő a házzsabályrevízió kérdésében szó szerint a következő nyilatkozatot tette:

— Ha meglesznek az ígért alkotmánybiztosítékok és ha ezek értékes, erős bástyái lesznek az alkotmányosságnak és a magyar állam szuverenitásának akkor, lehet beszélni a házzsabályrevízióról; de most, *mikor pénz, katonát adtunk ugyan bőven, de lealáztatáson és a nemzeti érzés folytonos megbántásánál egyebet nem kapunk: örüllség.*

Bozókyknak csak félig van igaza. Tudniillik: ha meg lesznek az alkotmánybiztosítékok és ha ezek bármilyen értékes bástyái lesznek az alkotmányosságnak, a házzsabályoknak, a legerősebb alkotmánybiztosítéknak megváltoztatása, még akkor is — örüllség.

Ünnepelnek. A képviselőház október hónapban három-három hazafias ünnepen vesz részt hivatalosan. Az *aradi* október 6-iki gyászünnepen Návay Lajos alelnök, a *körmendi* Kossuth-szobor leleplezésén Várady Károly, a *budapesti* ügyvédi kamara Werbőczy-ünnepén pedig Nagy Dezső fogja képviselni a Házat.

Jön a Béke Zágráb felől . . . Horvát elenségeink mégis csak kifáradtak az oktalan háborúságban, amelybe őket Supilóék és Luegerék belelovalták. Az országgyűlés megnyitása előtt állunk, nagy viharok küszöbén. Már jelentkezik a horvát békehírnök. Drohobeczky Gyula körösi püspök székhelyéről ma Budapestre érkezett, hogy újabb közvetítő szerepet végezzen a magyar kormány és a horvát koalíció között. A püspök már kora reggel fölhajtatott a Várba, *Wekerle* Sándor miniszterelnökhöz. Drohobeczkynek erről a budapesti utjáról több vezető horvát politikus bír tudomással. A horvátok nagyon szeretnék, ha valamiképpen sikerülne a legújabb békeakció. A magyar kormány azonban nem tekinti Drohobeczkyt *hivatott békeközvetítőnek*. Ismeretes, hogy a püspöknek több békéltetési kísérlete kudarcot szenvedett a multban. Nem lehetetlen azonban, hogy most sikerrel fog járni Drohobeczky püspök fáradozása. A horvátok közül egyre többen belátják már, hogy a céltalan háborúság helyett többet ér a becsületes megértés.

Kossuth-szobor Nagyharsányon. Nagyharsány község október 13-án délután leplezi le Kossuth Lajos szobrát, amely az első egész Baranyamegyében. A község ma küldöttségileg tisztelt *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternél, kit arra kértek, hogy személyesen legyen jelen a leleplezési ünnepélyen. A miniszter megígérte, hogy a leleplezési ünnepélyre leutazik Nagyharsányba.

FELHŐK TORNYOSULNAK

Kiéheztek a nemzetet

Megérkeztek az osztrák miniszterek és tárgyaltak a magyar Kormányossal. Fenyegetődznek, hencsnek — izelitőül, holnap kezdődik a háború. Követelik a közös bankot. Új szakadás előtt

Beck báró és vele egész táborára megérkezett ma Budapestre. A szeptember közepe felé megszakított kiegyezési tárgyalásokat most újra fölveszi a két kormány és ha lehetséges, be is fejezik. Ezt annál is inkább szeretnék a kormányok, mert úgy Wekerle, mint Beck nyilatkozni akarnak parlamentjeik előtt a kiegyezésről. Már pedig ezt csak úgy tehetik meg, ha tető alá hozzák a szerződést, — tárgyalás alatt álló ügyekről miniszterek nem tehetnek hivatalos nyilatkozatot. Bécsben meg vannak róla győződve a politikusok, hogy Beck és a többi osztrák miniszter budapesti útja sikeres és eredményteljes lesz. Nem csoda. Hiszen ők jól tudják, hogy csak komédia az, a mi most a budavári miniszterelnöki palotában végbemegy, mert hiszen a kiegyezés rég készen van. Csak kissé civakodni kellett a színen a két kormánynak, mert így tetszetősebb a dolog.

Megérkeztek Kih jöttek?

Ma délben egy óra negyven perckor, gyorsvonaton érkeztek Budapestre az osztrák miniszterek. A gyorsvonathoz két szalonkocsi volt csatolva. Az első szalonkocsiból Beck osztrák miniszterelnök szállt ki, vele jött Sieghardt Rudolf osztályfőnök, a magyar ügyosztály vezetője, továbbá Koritovszky pénzügyminiszter. A második szalonkocsiban jöttek Auersperg földmívelési és Derschatta vasuti miniszter. Beck és Sieghardt élénken beszélgettek Daróczy államfőnökkel, azután a rájuk váró kocsikba ültek és az Angol királynőszállóra hajtottak.

Az osztrák miniszterek átöltöztek, azután telefon útján érintkezésbe léptek magyar kollégáikkal s megállapodtak az időpontban, amikor a kiegyezési tárgyalásokat megkezdik.

Együtt a társaság Vitáznak a bankról

Beck Vladimir már három óraker Wekerlénél volt. A két miniszterelnök csak rövid ideig tanácskozott magában. Csakhamar újra megcsendült a miniszterelnökség csengője és jelezte, hogy újabb miniszteri vendégek érkeztek. A hosszú kocsisor a magyar kabinet tagjai közül Kossuthot, Darányit, Apponyit, az államtitkárok közül Popovicsot és Szerényit, osztrák részről Sieghardt magyar osztályfőnököt, Koritovszky és Derschatta minisztereket hozta mindenféle osztrák nevű miniszteri tisztviselőikkel. Ezeknek — kiegyezési nyelven szakreferens a nevük — ma nem volt dolguk. A miniszterelnöki tanácssteremmel szomszédos szobában unatkoztak, a mig gazdáik, az osztrák miniszterek és Sieghardt a magyar kormány tagjaival diskurálgattak.

A félhivatalos jelentés, amely a délutáni tanácskozásról beszámolt, annyit mond, hogy az *érdelemes tárgyalások csak holnap reggel indulnak meg*. Ma tehát nem folyt érdemleges tárgyalás, ma csak szincerizáltak. Ez körülbelül igaz is. A miniszterek nem tanácskoztak, csak csupán beszélgettek, még pedig arról, hogy mi módon véglegesíthetnék a kiegyezést, a bankközösség meghosszabbításával és a kvóta fölemelésével együtt.

Az osztrákok ragaszkodnak ahhoz, hogy

a bank-közösség fentartassék. Rabulisztikus érveléssel magából a bank-szabadalom törvényéből vonják le azt a következtetést, hogy a közös jegybank nem 1907. végével jár le, hanem 1910-ben. A törvény tudniillik úgy szól, hogy ha a két ország között a közösség de facto fönnáll, a bank-szabadalom 1910-ig van érvényben. A külföldi kereskedelmi szerződések, amelyeket a darabontok kötöttek törvénytelenül s a koalíciós kabinet rémes hibát követve el ratifikált, 1917-ig lehetlenné teszik a gazdasági közösség felbontását. Azzal, hogy a magyar törvényhozás a közös vámtarifát, mint *autonom* magyar vámtarifát cikkelyezte be, az osztrákok nem törődnek. Ezt olyan belső dolgunknak tekintik, a mi nem változtat azon a factumon, hogy 1917-ig közösségben vagyunk a monarchia másik államával, Ausztriával.

Ha a párt nem volna! Temetik a magyar bankot

A magyar kormánynak nehéz a helyzete. Kifelé köti a parlamenti többségnek, a függetlenségi pártnak az a sarkalatos követelése, hogy ha már a kiegyezést meg is kell kötnünk, a magyar nemzeti bankot semmiesetre se áruljuk el. Wekerlénék, sőt kabinetjének függetlenségi érzelmű tagjai is lassan-lassan oda jutottak, hogy a bank-kérdést egyáltalán nem nézik politikai szempontból, hanem gazdasági kérdésnek tekintik. És így kezelve a kérdést, hajlanak arra a felfogásra, hogy Magyarország *ma nem bírja megteremteni az önálló bankot*.

Abban a pillanatban, amikor magyar politikus erre a pontra ért, elveszítette a just ahhoz, hogy megbízható függetlenségi-nek tekintessék. Lehet kitünő nemzetgazdász, bár az sem, de semmiesetre sem lehet elvhü, függetlenségi harcos.

Rosszul áll tehát a magyar bank ügye. Szerencse, hogy a függetlenségi pártban akadt néhány erős ember, aki nyíltan megmondta a minisztereknek, hogy történjen bármi, a magyar bankot meg kell, hogy csinálják. A párt eme tagjainak magatartása az egyik jelentősebb oka annak, hogy a mai tanácskozás egyrészt meddő volt, bár hosszúra nyult, másrészt, hogy a mai tanácskozásról sem adhattak, akárcsak félhivatalosan is, jelentést.

A tanácskozásról elsőnek gróf Apponyi Albert távozott. Két óráig birta csak ki a kedves társaságot. Utána Kossuth Ferenc hajtott el, majd az osztrák urak következtek, végül Szerényi és Darányi is elmentek.

Az udvar, az udvar... A legfőbb akadály

Az önálló magyar nemzeti bank ügye ugy látszik teljesen kudarcot vallott. A magyar kormány a nemzet parancsára követelése közé foglalta a magyar bankot, de ezt a követelést csak elkényszeredetten és csak gyengén védelmezte. Most kiderül, hogy ez a követelés hatalmas fórumon tört ketté. A legmegbízhatóbb forrásból értesül arról *A Hír*, hogy a magyar bank legnagyobb ellensége az udvar, hogy az udvar azt a határozott utasítást adta az osztrák kormánynak, hogy a magyar bank követelésébe semmi-

képpen bele ne menjen és a közös bank fentartását teljes erejével védje ki. Ugylátszik: nem is lesz nemzeti bank. Pedig a nemzet akarja. De az udvar nem engedi. Mi lesz, ha a nemzet egyszer végre eltökéli, hogy még sem enged mindig...

Rossz sejtelmek Semmi közeledés

Egy államférfiu, ki a kiegyezési tárgyalások rejtelmét kitünően ismeri, ma este *A Hír* munkatársa előtt a következőképpen nyilatkozott:

— A hangulat ma nagyon pesszimiztikussá vált. Az osztrák kormány semmi koncessziót nem akar tenni a bank-dologban, még formai engedményekre sem hajlandó. Ezért valószínű, hogy a már körülbelül kész kiegyezés meg fog hiúsulni.

Az osztrákok abban a hitben vannak, hogy ez Magyarországot egy gazdasági krízisnek teszi ki, amiből csak egy kivétel ut lesz: az, hogy a magyarok könnyörögve fogják kérni a közös bank segítségét. Azt hangoztatják, hogy ez esetben semmi külföldi tőke nem fog bejönni hozzánk, a hitelmegvonások pedig állandósulnak. Szóval: fegyvert szegeznek a nemzetnek.

Más oldalról is arról értesülünk, hogy a kiegyezés ügye rosszul áll. Ma estig semmi közeledés nem történt a két kormány között s valószínű, hogy Beckék már holnap, de legkésőbb esütörtökön visszautaznak Bécsbe. Magyarországnak nem is kiegyezés kell, hanem önálló vámterület.

A kormány büne. Bozóky Árpád, a kunszentmártoni kerület országos képviselője a napokban tartotta beszámolóját kerülete öt községében: Szelevényen, Csépan, Sason, Ughon és Tiszakürtön. A nép mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta a népszerű képviselőt, ki beszámolójában részletesen ismertette a képviselőválasztások óta lefolyt idők politikai eseményeit és a nép osztatlan helyeslése mellett megindokolta a koalícióból való kilépését. Beszéde során érdekes politikai nyilatkozatokat tett:

Az általános választói jognak meg kell lenni — mondta — okvetlenül, mert valamennyi képviselőt ezzel a programmal választották meg, a kormánynak kormányra léptekor ez volt a fő programja, a király az országgyűlésnek főfeladatául ezt tüzte ki és a főrendiház tudomásul vette a kormánynak ezt a programját. Tehát a törvényhozás összes faktorainak politikai becsületét és szavahihetőségét teszik kockára azok, kik most utólag az általános választói jog ellen beszélnek. A szocialisták — Bozóky szerint — rosszul teszik, hogy erőszakhoz nyulnak az általános választói jogért, mert Bozóky tudomása szerint a képviselők nagy része titokban ellenség az általános választói jognak és félő, hogy ezzel azzal az ürüggyel fognak előállni, hogy az erőszaknak nem engednek. Bozóky szükségesnek találja, hogy a kormánynak még ebben az évben magyar ellenzéke legyen, mert mióta a kormány a magyar képviselők ellenőrzése, kritikája nélkül kormányoz, azóta Bécsnek nagyon megnőtt az élvágya; mert a kormányon lévő 48-as párt már eddig is sokat veszített népszerűségéből és ha tovább is így mennek a dolgok, teljesen elveszti a nép előtt hitelét; mert a legjobb hazafiak, kik egész életükön keresztül hű harcosai voltak a 48-as eszméknek, de a mai helyzettel nincsenek megelégedve: a szocializmus karjaiba hajtának. Meggyőzően magyarázta a nép előtt Bozóky a kizárólagos állami és teljesen magyar népoktatás szükségét és örömmel tapasztalta, hogy politikájának ezt a részét is katolikusok, luteránusok és reformátusok egyaránt helyesléssel fogadták. Erősen érvelt ezután a szocializmus ellen, mely — szerinte — éppen Magyarországra nézve legnagyobb veszedelem. Az a meggyőződése Bozóky-nak, hogy az igazi demokrácia legjobb ellenszere a szocializmusnak. Nagy taktikai hibának és következményeiben esetleg végzetesnek tartja Bozóky azt, hogy mikor a magyar nép az alkotmánybiztosítékok miatt a királylyal, a gazdasági kiegyezés miatt pedig az osztrák állammal van harcban, amikor tehát a magyar állam egész erejét kellett volna harcba vinni, a kormány olyan törvényjavaslatokkal, melyek nem is voltak az átmeneti kormány programjában, és a melyek még várhattak volna, felidézte, vagy még jobban élesztette a nemzetiségi kérdést, a horvát kérdést, a szocializmust és a felekezeti türelmetlenséget.

A HIR

„ÉHENHALOK...”

— Jajkiáltás táviratban —

— A HIR tudósítójától. —

Megdöböntő táviratot kapott ma éjjel A HIR Marosvásárhelyről. Szó szerint való szövegében így szól ez a szenzációs sürgöny:

A H I R

1. Budapest.

Mint a magyar sajtónak nyolc éven át szerény munkása esedezem alábbi ügyem szóvátételért: *Ugron főispán öt hónappal előbb szolgabíróvá történt megválasztásom óta most másodszer osztott be szolgáltatással, Szászrégenből Nyárádszeredára helyezvén át. Új állomáshelyemen megütközéssel tapasztaltam, hogy vendéglősök sem hajlékot, sem ételmelet nem adnak.* Kutatásom azzal a meglepő eredménnyel járt, hogy a nyárádszeredai főszolgabíró, *Kőrösi József*, akinek hivatalába vagyok beosztva, *eggyenesen megtiltotta a nyárádszeredai vendéglősöknek, hogy nekem szállást és ételmelet adjanak, ellenesetben ilalmérségi engedélyüköt megfosztja és büntetésekkel sújta őket. Hajléktalanul és éhenhalás előtt a megye székhelyére, Marosvásárhelyre menekültem, a honnan a belügyminiszter ur intervencióját táviratilag kértem. A hazafias sajtó támogatását úgy is mint *agyonanyagolt szolgabíró*, nemkülönben mint *szabad ég alatt éhező hírlapíró* tisztelettel kéri*

Dr. Kiss Menyhért.

A mi századunkban megdöböntő, talán egyenesen példátlan eset az, amelyet ez a távirat előad. A késő éjjeli órában, amikor a táviratot megkaptuk, nem állt módunkban, hogy a sürgöny tartalmának részletei felől akár telefonon, akár távirati úton érdeklődjünk. Nem kutathatunk tehát semmi mellékes körülményt, de a humanizmus nevében közöljük a kétségbeesett ember panaszát azzal, hogy a sérelmére sürgős orvoslást kell kapnia.

☞ **A miniszterelnök ebédeje.** *Wekerle* Sándor miniszterelnök holnap ebédet ad a kiegyezési tárgyalásokon résztvevők tiszteletére. Az ebédre hivatalosak osztrák részről *Beck* báró miniszterelnök, *Korytowski*, *Derschatta* és *Auersperg* miniszterek, *Sieghardt*, *Roessler*, *Gruber*, *Weber*, *Schonka* és *Bernatsky* osztályfőnökök, *Spitzmüller* tartományi pénzügyigazgatóhelyettes, *Wimmer* és *Kosinsky* udvari tanácsosok; magyar részről *Kossuth* Ferenc, *Darányi* Ignác, és *Apponyi* Albert gróf miniszterek, *Popovics* Sándor, *Szterényi* József és *Mezőssy* Béla államtitkárok.

☞ **Sztrájk a Thék-gyárban.** A Thék-féle faáru-gyár kétszáz munkása ma sztrájkba lépett. A sztrájk oka az, hogy a munkások követelték három ember elbocsátását, akik folyton gyalázták és denúciálták a többieket. Thék nem teljesítette a kívánságot; ezért most az összes munkások sztrájkba léptek.

☞ **Két tolvajt elfogtak.** Egy elzülött fiatalember: *Pruzsinszky* János nyelcezer koronát lopott az apjától, mint említettük s aztán elszökött. Ma *Brémában* elfogták és intézkedtek Budapesten, hogy a kiadási eljárás megindíttassék. — *Zimmermann* József tizennyéves borfiu egyike a legveszedelenebb boltitolvajoknak. Klauzál-utcai lakásán valószínű raktárt rendezett be a lopott tárgyak részére. Mindenfélét lopott. Ruhát, fegyvert, csipkét és a legkülönbözőbb apróságokat. Tegnap, amikor *Klöckel* Antal hajós-utcai kereskedéséből egy vadászfegyvert akart eltulajdonítani, rajtakapták. Most a rendőrség börtönében ül.

Két anarkista tartózkodott Magyarországon

Merénylet készült *Vladimir* nagyherceg ellen

Vladimir nagyherceg, a cár nagybátyja most Bécsben tartózkodik, Szófiában a cárt képviselte a plevnai emlékünnepeken, onnan utazott Budapestre át Bécsbe. Az egész utján szakadatlan halálveszedelemben forgott. Már Szófiában nyomára jöttek, hogy egy egész összekülvő társaság leskelődik rája. A forradalmárokat azonban nem sikerült mind elfogni, csupán egy házaspárt, *Bernatzky* Kázmért és a feleségét. Ezeket a plevnai ünnepélyen fogták el a bolgár rendőrök, mert nagyon feltűnő volt a viselkedésük, ahogy a nagyherceg közelébe igyekeztek férközni. A többi forradalmár megmenekült és amikor a szófia rendőrség fölfedezte a tanyájukat, már rég bittal üthette a nyomukat. *Bernatzky* és felesége mindent tagadtak és minthogy egy revolveren kívül egyéb gyanús dolgot nem találtak náluk, amikor a nagyherceg elutazott, szabadon bocsátották őket, de kiutasították Bulgáriából. Értesítették azonkívül a külügyminisztert Bécsben a *Vladimir* fenyegető veszélyéről és a külügyminiszter viszont a magyar belügyminisztériumot kérte meg, hogy figyelmeztesse a déli határrendőrségeket, vigyázzanak a Bulgária felől érkező gyanús alakokra. Ennek a figyelmeztetésnek meg is volt az eredménye. *Bernatzky* és felesége, akik bizonyára *Vladimir* nagyherceg után akartak utazni, észrevétlenül igyekeztek Szerbiából átjutni a magyar határon. A határrendőrség azonban megakadályozta a tervüket, letartóztatta a házaspárt és átadta a szerb hatóságoknak. *Bernatzky* most a belgrádi rendőrségen vannak letartóztatva. *Bernatzky* fiatal, huszonéves ember, a felesége szintén egészen fiatal, rövidhajú és igen csinos. Okmányaik nincsenek, mert a szófia rendőrség elvette tőlük. *Bernatzky* azt állítja, hogy bécsi születésű kárpitoslegény és Szófiába ment munkát keresni. Hogy mit keresett a plevnai ünnepségen, arra nem tudott kielégítő választ adni. Igen intelligens külsejű és beszédmű ember. A belgrádi rendőrség továbbváltja és valószínű, hogy sikerül a nyomára jutni annak az összekülvő társaságnak, amely *Vladimir* nagyherceget egész Európán keresztül üldözi.

☞ **Ezülött ügyvéd.** A rendőrség ma délután letartóztatta *Pisztory-Rosa* János volt ügyvédet és büntetését *Nedoma* Vencel hivatnokot, akik egész sereg csalást követtek el. *Pisztory* régebben ügyvéd volt, majd kúria tanácsjegyző lett. Huszonöt esztendeje már, hogy sikkasztás miatt három esztendei börtönre ítélték. Elvesztette az ügyvédkedés jogát is. Azóta csaknem kizárólag gyanús manipulációkkal tartotta fenn magát. Előkelő családból való, nagyműveltségű ember volt, akit szerencsétlen természete vitt újra meg újra a bűn útjára. Rövid ideig fordítás-sal kereste a kenyerét, mivel négy nyelvet kitünően értett, kisebb-nagyobb suskusai miatt azonban kitétek a szűrét minden helyről. *Pisztory* régebben volt egy életjáradék-letétje a bécsi általános életbiztosító társaságnál. Ennek az ügyében fönt járt Bécsben s megismerkedett *Nedomával*, akit az intézetből elbocsátottak több család miatt. Kitanulták az ügyvitelt s elhunyt emberek nevére életjáradéki nyugtákat hamisítottak, a melyeket Budapesten beváltak. *Sachs* Gusztáv detektív tegnap a *Mercur*-bank Rákóczi-úti fiókja előtt megfigyelte őket, amint egy hordárral veszekedtek. Kileste, hogy miről van szó, aztán bekísérte őket a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy számos csalást követtek el. *Egry* Pál kapitány a kihallgatás után letartóztatta úgy *Pisztoryt*, mint *Nedomát*.

☞ **Házasság.** *Tenner* Imre Pál október 8-án vezeti oltárhoz *Grün* Malvint Nagyenyeden.

TIFUSZ

pusztít a kaposvári honvédek között

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Kaposvár, október 1.

Néhány nap óta nagy mértékben dühög a tifusz Kaposvárott. A veszedelmes járvány különösen a katonaság soraiban pusztít erősen, de a lakosság közé is behatolt már. A betegség az itt állomásozó 19. honvéd-gyalogezred negyedik zászlóaljában ütött ki. Az egész zászlóalj meg van fertőzve. A csapatkórház már tele van tifuszbeteg katonákkal. Minden nap szállítanak egy pár beteg honvédet a csapatkórházba. Tegnap is öt megbetegedés fordult elő a negyedik zászlóalj legénysége között. A katonai parancsnokság mind-ezideig titkolta a járványt. Ma azonban *Gara* János dr. ezredorvos jelentés tett *Vargha* Lajos rendőrkapitánynak a tömeges megbetegedésekről. A rendőrkapitány utasítására *Polányi* Lajos dr. városi tiszti orvos azonnal vizsgálatot tartott a honvédkaszármájában.

A *Hir* tudósítója beszélt *Vargha* Lajos dr. rendőrkapitánynyal, aki a következőket mondta a tifuszjárványról:

— A tifusz megbetegedések eddigelő csak a katonaság körében történtek. A 19. honvéd-gyalogezrednek két zászlóalja, a 3. és a 4. állomásozik itten. A járvány a 4. zászlóaljban jelentkezett. Több könnyebb és néhány igen súlyos eset fordult elő. A katonák a tifuszt a nagygyakorlaton kapták. A 4. zászlóalj a hatvani táborozás alatt *Zsidó* községben volt elszállásolva. Az ottani rossz víztől ered a baj. A másik zászlóalj, amely másutt gyakorlatozott, elkerülte a tifuszt. A városi rendőrség különben megtett minden óvintézkedést. A kaszármájában levő kutakat lezárattam. Intézkedtem, hogy a katonaság a városi vízvezetékéből kapjon vizet.

A városban a katonák megbetegedése nagy rémületet keltett, annál is inkább, mert ma újabb tifusz-esetek fordultak elő. A tifuszjárvány hírére ma Pécsről ideérkezett *Matyasofszky* ezredes, a 19. honvéd-gyalogezred parancsnoka. A székesfejvári honvédkerületi parancsnokság *Csák* Miklós dr. főtörzsorvost és *Réli* József dr. törzsorvost küldte ki Kaposvárra a járvány megvizsgálására.

☞ **Revolveres szerelem.** Két gyilkos merénylet történt ma a fővárosban. Az egyiket *Severa* Mária virágárusnő követte el *Farkas* János péksegéd ellen a Kazinczy-utcaiban. A leányt bekísérték a VII. kerületi kapitányságra, ahol ezt a vallomást tette:

— Már hónapokkal ezelőtt ismerkedtem meg *Farkassal*. Egy krajcárt sem keresett akkor. Megígérte, hogy feleségül vesz és én a megtakarított pénzből tartottam el, kifiztettem a lakásbérét, vásároltam ruhát, fiztettem a kosztját. Amikor pedig keresettségem jutott, a faképnél hagytam. Kértem, hogy váltsa be a szavát, de kinevetett. Aztán könyörögtem, hogy legalább a pénzemet fizesse vissza és ő durván elutasított. Ezért löttem meg a Kazinczy-utcaiban. Agyon akartam lötni, de nem találtam el. Akkor magamat akartam elpusztítani, de hozzám ugrott és a revolvért kicsavarta a kezemből.

Paták Antalné napszámosnő a másik merénylet. Három évig közös háztartásban élt *Györfi* János kocsisal, aki azonban nemrég elhagyta. *Patákné* akkor sósavval akarta leönteni a férfit, de a merénylet meghiusult. A nő aztán revolverrel lesbe állott az *Andrássy*-uton, hogy a bakról lelője, de *Györfi* nem hajtott arra. Az éjszaka *Patákné* behatolt *Györfi* lakására s kétszer rálőtt az alvóra. *Györfi* felébredt és rátámadt az asszonyra, aki elszaladt. Jelentkezett a legközelebbi rendőrnél. *Patákné* letartóztatták. A mikor bekísérték, a fogházban dühösen kiabálta:

— Esküszöm, hogy megölöm azt a gazembert, mihelyt kiszabadulok.

Györfi sérülése nem súlyos.

A HIR

Az asszony a sineken a férj az étkezőkocsiban

Az Aradról Pest felé robogó gyorsvonatot tegnap Ujszász állomás mellett a nyílt pályán egy nő megállította. Aztán fölugrott a vonatra, bement az étkező kocsiba, ahol izgalmas jelenetek játszódtak le. Regényes találkozás, pofon, affér, verekedés

— A HIR tudósítójától. —

Különös rejtelmekkel teli vasuti kaland történt vasárnap délelőtt Ujszász állomás közelében. Az aradi gyorsvonatot a nyílt pályán megállításra kényszerítette egy uriaszony. A teljes sebességgel robogó vonat vezetője, amint Ujszász állomást elhagyták, észrevette, hogy körülbelül egy kilométernyire egy nőalak áll a vágányok között, szemben az egyre közeledő lokomotívval. A mozdonyvezető pár percig nem tulajdonított nagyobb jelentőséget a dolognak, azt gondolta, a nő lemegy a sinekről, ha a vonat közelebb lesz hozzá. Nem, a nő mereven, mozdulatlanul farkasszemet nézett a feléje robogó vonattal. A távolság már méterekre fogyott s a fekete ruhás asszony mintegy megkövülve, szoborképp állott a feléje harsogó veszedelem előtt.

A mozdonyvezető, akit addig szinte megbabonázva tartott a különös, fantasztikus látvány, a veszély perceiben hirtelen, lázas gyorsasággal fékezett s megállította a vonatot. A nő, most már kivehető volt, hogy szép, fiatal, elegáns uriaszony, a megállásig meg se mozdult. A vonatvezető azt gondolta, örültem, vagy öngyilkosjelölttel van dolga.

Amikor a vonat a nyílt pályán egyszerre megállott, az utasok között óriási pánik tört ki. Vasuti szerencsétlenségre gondolt mindenki, az emberek rémülten ugráltak ki a vonatból. A zürzavarban észre sem vették, hová tünt el a nő. Egyszerre kiderült, hogy az étkezőkocsiban van az, aki megállította a vonatot. Az asszony föl szállott, hatan sem bírták föltartóztatni, erőszakoskodott a konduktorokkal, akik nem akarták fölbocsátani és bement az étkezőkocsiba. Itt újabb, regényes epizódok játszódtak le.

Amint az elegáns nő berohant az étkezőkocsiba, egyik asztal mellől felugrott egy férfi. A nő sikoltott. Megismerte — az elvált férje volt, akivel ilyen fantasztikus körülmények közt találkozott. Egymás mellé ültek, az utasok izgatott érdeklődéssel nézték a különös párt. A férfi egyszerre felugrott s „Mit fixirozza a feleségemet?” kiáltással hirtelen arculütött egy idősebb urat, aki szemben ült velük. Újabb lármá és izgalom keletkezett és az ügy így egy lovagias afférral is gazdagabb lett, mire a gyorsvonat berobogott a budapesti keleti pályaudvarra.

Mikor a gyorsvonat megállott, a kalauzok közrefogták a különös asszonyt és bevitték Sümege Imre állomásfőnökhöz. Vele ment az elvált férje is. Az érdekes menet nagy csoportosulást idézett elő az állomásfőnöki hivatal előtt. Egy rendőrközeg is megjelent a hivatal szobájában s ezzel megkezdődött a kihallgatás a rejtélyes ügyben.

Kiderült, hogy a különös asszony, aki megállította a vonatot, Fluck Márta, gazdag tápiógyörgyei uriaszony, aki nagyon nevezetes nő. Pár évvel ezelőtt egy óriási bűnpör hősnője volt, a melyről annak idején hónapokig irtak az ujságok. Agyonlőtte a csábítóját, egy joghallgatót, akitől gyermeke is született. A gyilkos uriaszonyt aztán felmentették. Az elvált férje, aki a kisérteben volt, Fiala Géza mérnök.

Az állomásfőnök és a rendőr előtt Fluck Márta azt mondta, hogy a vonatot azért állította meg, mert Pestre akart jönni s Tápiógyörgyén nem áll meg a gyorsvonat. Meg akarta mutatni, hogy csak azért se megy más állomásra, a vonatok ott kell megállni, ahol ő akarja. A célját csakugyan el is érte, de a szeszélyért számolni

fog a különös asszony. A rendőrségen a vonatforgalom veszélyeztetése és a saját testi épsége ellen elkövetett merénylet címén megindították elene az eljárást. A vonatok ellen elkövetett kihágásokat szigorú fogházbüntetésekkel szokták megtorolni.

☞ **Jósnők és kuruzslónők.** Még mindig akadnak a fővárosban is babonás, hiszékeny emberek, akik vak bizalommal hordják a pénzt ravasz jósnőkhöz. Jövendőt mondatnak, kártyát vettetnek maguknak. A Nap leleplezte nemrég a budapesti jósnőket s aztán szükségesnek látta a rendőrség is, hogy az asszonyságok visszaéléseivel foglalkozzék. Őt ilyen szélhámos hölgyet sikerült leleplezni. Köztük legveszedelmesebb Litvay Mihályné született Jovanovics Róza, aki a Lajos-utca 8. száma alatt lakik elegánsan berendezett szobákban. A család színhelye elkülönített, misztikus világítású szoba, amelyben nagy asztal mellett trónszerű karosszéken foglal helyet Litvayné. Az asztalon nagy térkép van kiterítve. Tizenkét részre osztott papiros az év tizenkét hónapja szerint s a mezőbe változatos formájú férfi- és nőkezek vannak festve. A térkép mellett két kocka áll; egy fehér és egy fekete, mindkettő halálfejjel. A fehér a lányok kockája, a fekete az özvegyasszonyoké. Litvayné ezekkel a szerszámokkal rejtelmességbe tudja burkolni a manipulációját, melyért öt-husz koronát kér. Előkelő urinők járnak hozzá s gyakran kézről-kézre adják a kilincset. Stadler Antalné, született Weisz Róza a Gyár-utca 18. száma alatt tanyázik, szintén elegáns lakásban. Főképp kártyavetéssel foglalkozik. Bereczky Julia a Rákóczi-ut 51. száma alatt jövendöl. Amikor Krecsányi detektív főnök az embereivel beállított, épp egy vörösvári sváb hallgatta őt áhitattal. Egy kosár barackért jósolt neki. Kovács Sándor szobafestő neje, született Klein Róza a Nefelejts-utca 5. száma alatt szélhámoskodik. Romániából érkezett — ugymond — s ő a világ legjobb jósnője, akit isteni megnyilatkozás segít a munkájában. Egy államvasuti hivatalnok neje időzött nála, amikor a detektívek behatoltak. Az urinő védelmébe fogta és méltatlankodva szólt:

— Miért bántják ezt a derék asszonyt? Nekem megjósolta egyszer, hogy a fiam meghal, és valóban úgy történt. Azóta bizom benne és mindig csak igazat mondtott.

A következő jósnő Negeli Vilmosné, született Kis Kati, aki varrónő volt. A mesterségét teljesen abbahagyta. A detektíveknek, akik rajtaütöttek a Gyöngytyuk-utca 10. száma alatt levő lakásán, ezt mondotta:

— A kártya többet hoz, mint a tü.

A detektívek valamennyi jósnőnél lefoglalták a jövendömondás eszközeit s szigorú eljárást indított a rendőrség ellenük, mert csalást és veszedelmes kuruzslást is állapított meg.

☞ **Razzia a kártyatanyákon.** Több kávéházban és vendéglőben tartottak az éjjel razzliát, amelynek során számos hazard- és hamisjátékos kompániát leptek meg. Huszonegyest játszottak a Klauzál-utca 26. száma alatt. Német Sándor kis koresmájában. Cvikket játszottak Goldmann Jónás Dob-utca 71. számú vendéglőjében. Ugyanazt csinálták gyanus alakok a Wesselényi-utca 51. számú vendéglőben, amely Pozsár Ferencé. Nyolc asztal mellett folyt a titkos játék a Wesselényi-utca 61. számú Magyar Színház-kávéházban, Hirn Jónás tanyáján. A Gut-féle kávéházban (Klauzál-utca 53) és Mikes János kávéházában (Lipót-körút 24) szintén hazardjáték folyt. Kihágási eljárás indult meg valamennyi helyiség gazdjára ellen.

☞ **Egy vendéglős tragédiája.** Förster Ferenc ismert fővárosi vendéglős, tegnap este az Andrássy-uton sétálgatott nejével. Hirtelen futásnak eredt, több üzletbe beszaladt, kiabált, majd a Gizella-téren nagy botrányt csinált a Gerbeaud-féle cukrászdában. Ott nem tudták lecsillapítani s végre is rendőrt hívtak, aki bekísérte a főkapitányságra. A rendőrorvos megállapította, hogy Förster veszedelmes örült és kivitette a lipótmezei elmeógyógyító-intézetbe.

Schenk professor Aradon

Egy magyar fiu érdekében jött,
aki csak ezután fog születni

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, október 1.

Nevezetes, pikáns érdekességű vendége volt tegnap Arad városának. Ez az illusztris vendég nem volt más, mint a Schenk Lipót orvostanár Bécsből. Ugy van, maga az ősz Schenk professor, a gólyabácsi, a fiu vagy leány? című öreg probléma hőse.

A polgármester nem fogadta üdvözlő beszéddel Arad nevezetes vendégét, fehér ruhás lányok nem várták a vonatonál a jeles tudóst, Schenk professor inkognito, diszkrétén jött Aradra, egy itteni uricsalád meghívására. A professzorra a kávéházban ismert rá egy aradi uriember.

A szülők, akik nagy vágyon urai, mindenáron fiut szeretnének, volt szívük hát magát Schenk professzort lehozatni Bécsből, hogy szakavatott utbaigazításaival hasson oda, hogy a boldogan várt aradi baba, mint férfi pillantsa meg a napvilágot. Halálos diszkréció mellett susogják egymásnak most az aradiak, melyik családról van szó. De ha az eredmény fiu lesz, biztosra vehető, hogy több tisztelője is lesz Aradon Schenk professzornak.

☞ **Fick Ottó előadása a közös háztartásról.** Az új-városháza cifra közgyűlési termében, ahol pocakos panamisták, apróbb-nagyobb városi politikusok, virilisták és nem virilis tanácsnokok gyüleseznek rendszeresen, ma este Fick Ottó, a kopenhágai közös otthon igazgatója tartott előadást a közös háztartásról. Glücklich Vilma megnyitó beszéde után Fick Ottó megtartotta előadását. Fick Ottó negyven-nyolcvétféves körüli, magas-termetű, impozáns megjelenésű férfit. A német nyelvet törve beszéli:

— Elmondom önöknek, mint jutottam én arra az ideára, hogy közös háztartást kellene létesíteni — kezdte meg felolvasását a dán vendég. Tanár voltam a kopenhágai reáliskolában, a feleségem pedig tanítónő volt. Feltűnt, hogy a cselédünk nem csak ideálisan szereti a katonáját, de előszeretettel lopkod. Feleségem amikor hazajött a tanításból, még csak akkor kezdte meg igazán a munkáját a háztartás körül. Sokat gondolkodtam azon, miképpen lehetne ezeken a mizériákon segíteni. Propagandát kezdtem egy közös konyha létesítése végett. A kopenhágaiak azt mondták, örült amerikai vagyok. Végre eljuttattam odáig, hogy Kopenhága város ingyen telket adott az általam felépített „közös otthon” céljaira. Ez egy igen praktikus felépített ház. A tetején népkert van, fákkal és virágültetvényekkel. A lakások úgy vannak beosztva, hogy külön laknak a nőtlen emberek, külön az özvegyek és külön a családos emberek. Ezek amikor beköltöznek, csak azt tartoznak megmondani, hogy milyen ételt esznek szívesen. A konyha eme óhajokat a lehetőségig teljesíti. Amikor elérkezik a reggeli, az ebéd, az uzsonna és a vacsora ideje — minden szobába a lift szállítja fel az ételeket. Ha valaki vendégeket kap, ezt be kell jelenteni s a konyha ezeket is kiszolgálja. Ezen kívül van közös fürdő, hideg és meleg vízvezetékkel. A háztartás ez a módja jobb és kényelmesebb életet biztosít, mint a külön háztartás. De más fontos előnyei s van ezen intézménynek. Az anyát úgy elfoglalják a háztartási gondok, hogy inkább szakácsné, mint férjének neje és gyermekeinek anyja.

A felolvasást zajosan megtapsolta a hallgatóság. A német nyelven tartott felolvasást B. Schwimmer Róza fordította magyarra.

☞ **Öngyilkosság a tartásdíj miatt.** Baron Frigyes női divatáru-kereskedő ma reggel — mint Szabadkáról táviratozzák — agyonlőtte magát. Tettét azért követte el, mert a bíróság elvált felesége számára tartásdíjban marasztalta el és attól tartott, hogy e miatt nem veheti majd el menyasszonyát.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ • ZENE • KÉP • KÖNYV

ELSŐ ELŐADÁS a Népszínház-Vigoperában

Az új színház homlokzatán este hét óraker sárgás fény gyulladt ki és néhány pillanat múlva tüzrózsák ragyogtak, megelevenedett a környék, a főbejárat előtt volt az egész város. Ilyen fényes közönség kevésszer gyűlt össze színházban. A Népszínház-Vigopera megnyitása hatalmas esemény lett, gyönyörű, impozáns ünnep. A nézőtér: gyönyörű asszonyok estélyi toalettben, az urak frakkban, karesu mágnásasszonyok, lipótvárosi dámák, a legszebb színésznők, a társaság előkelőségei, és a premiérek rendes közönsége. Most látszott csak a káprázatos világosságban, milyen stílusos, milyen kedves az enyhén piros nézőtér. Pont félnyolckor kezdődött az előadás; mely esend lett. És a nagy várakozásban egyszerre feltűnt Mader Raoul igazgató érdekes alakja a karmesteri emelvényen, megadta a jelt, már a zenekar mélyén dübörgött Berlioz Rékóczi-ja, amikor megmozdult a nézőtér, tomboló tapsvihár, éljenzés kezdődött, mely csak perek mulva ült el. Az ünneplés a pompás nyitány végén megismétlődött. A taps már a zenekarnak is szólt, amely Mader bravuros vezetésével csudálatos precizitással játszott. A Népszínház zenekara egyszerűen mesés.

Kis szünet. Fellebbent a függöny. Kezdődött az *Avató-játék*, Herczeg Ferenc alkalmi darabja. A színház személyzete felvonul, a kitünő író kis színjátéka komoly művészi munka, csupa őszinteség, nemes egyszerűség és kemény igazság. Herczeg Ferencnek méltó ünneplésben volt része. A darabban, amely a Népszínház-Vigopera programját tárta a közönség elé, kellemesen tűntek fel: Székely Gyula és Dános Árpád.

Az első bemutató Szemere György *Bolond Istók* című humoros színjátéka volt. Szemere György első színpadi munkája a *Siralomház* nagy sikert aratott és így nagy várakozással néztünk új darabja elé. A *Bolond Istók* a fiatalság drámája, a fiatalságé, amely diadalmasan tör ki, szilajul ficánkol, hogy aztán megtörve, keseredetten rogyjon meg. Egy rózsát kap valaki és fut a rózsza illata után. És sohasem éri el. Ez a darab, amely mint karkép is érdekes és becsületos irodalmi munka.

A címszerepet egy igen fiatal és meglepően kedves színész játszotta, Csontos Gyula, akiről úgy tetszik, még sokszor lesz szó. Ebben a színészen egy rendkívüli tehetség bontakozik. Kitünően játszottak: Kúrti, Mészáros Gizella, Tallián Anna, Nagy Gyula, Lubinszky és a többi szereplők, mind kivétel nélkül. A rendezés kifogástalan, modern, meglepő. Hevesi Sándort dicséri, ezt az európai izlésű, kitünő színpadismertőt. A díszletek egyszerűen csodálatosak. Csupa stílus, pontosság. Erre még nem volt példa a Népszínházban. Ez a színpad tökéletes.

A siker általános volt, a szerzőt minden felvonás után sokszor szolgáltatták a függöny elé. A Népszínház-Vigopera szerencsésebb körülmények között nem is kezdhetné pályafutását, amelynek nagy szeretettel jósolunk sok dicsőséget és szívünk szerint kívánunk minden sikert.

* A Királysínház, amelynek új darabjaival hosszú idő óta nincs szerencséje, ma nem lévén kockázatos kedvben, a *Vig özeveg*-hez nyult. Javitó kedvében persze változtatgatott a darabon, holmi apró trükköcskék e változások, amiket már a nyári paródiák a színpadon elcsépeltek. Ilyenformán nem láttuk egészen viszont az eredeti darabot, de a közönség nem bánja, hiszen már látta a maga szép valóságában közel háromszázszor. A címszerepet Fedák Sári játszotta sok ambícióval, de ez a kiválóan társalgásra és décens játéka teremtett szerep nem vág a tehetségéhez. Sok tapsot és virágot kapott. Kitünőek a régiek, Ráthonyi,

Papir, Boross, Örley Flóra, akiket tegnaptól mára a viszontlátás szíves tapsai köszöntöttek. Az ujak közül kedves Petrás Sári és igazán szépen énekel Környei Béla.

OKTÓBER 1

Mától fogva drágább a tej! Szervezkedik a közönség. Bojkott!

A mai napon harminc fillérre emelték a tej árát. E pillanatban nem gondolunk ennek a szegény, kipróbált városnak ezer bajára, ez a legujabb merénylet foglalkoztat mindenkit és a közönség a sok csapástól elfásultan néz szembe az új veszedelemmel. Mi történik itt? Budapest éhínség előtt áll. A tej és a kenyér nem luxus-cikk, elsődrendű szükségletek, amelyeket a kol-dus sem nélkülözhet. Erre számítottak a gaz uzorások, amikor minden tiltakozásunk, minden jözanság és igazság ellenére felugratták a tej árát nemcsak huszonnyolc fillérre, hanem harminc fillérre. A gyermekeink vére törtek és onnan akarják utolsó garasainkat kisajtolni.

Kik ezek a lelkiismeretlen uzorások? A tejnagykereskedők és termelők. Hiába vallották a nyilvánosság előtt szakértőik, hogy semmi néven nevezendő ok nincs az árak felszórólására, ők srófoltak és srófolni fognak addig, amíg a közönség nem áll elbük szervezett esatásorban. A *Nap* mai számában leleplezi a csuf bandát, pórén áll a közönség előtt az egész összeesküvés. Goldmann József tejnagykereskedő tegnap ezerszámra küldözgetett egy nyomtatott iráskát a városban. Az van benne, hogy a mai naptól

a kannában szállított tejért 25 fillért,
a palackban szállított tejért 27 fillért,
a palackban szállított tejért fél-
literenkint 14 fillért
számít és kéri, hogy a viszontelárusítók
a kanna-tejet literenkint 28 fillérért,
a palack-tejet literenkint 30 fillérért,
a palack-tejet félliterenkint .. 16 fillérért
sziveskedjenek árusítani.

Ime, harminc fillér egy liter palack-tej. Azal okadatolják meg az árfelemelést, amely okadatolást a tejszakértők akkor, amikor *A Hír* elsőnek jelentette a beestelen merényletet, alap-talannak jelentettek ki.

Redukálják a fogyasztást Szervezkedik a közönség

A Hír tudósítója ma bejárta a Váci-körut, Lipót-körut és Erzsébet-körut tejkereskedéseit, hogy megtudja, mint fogadják a háziasszonyok a tej árának emelését. Majdnem kivétel nélkül a következő választ adták:

— A tej árának emelkedése már az első napon látható rossz eredményt szült. Az összes kuncsaftok elégedetlenkedtek, a vevő közönségünk harminc percentje visszaküldte a tejet. Kinos jelenetek is voltak, a szegényebb osztály elkeseredetten szidta a nagykereskedő uzorásokat. A délután folyamán lesújtó dolgok történtek. A vevők tejfogyasztásukat redukálták, még pedig olyképpen, hogy akinek minden reggel négy liter kellett, az holnaptól fogva csak két litert kér, akinek egész napra nyolc literre volt szüksége, ezután csak hatra reflektál. Ha egy tejárudába, ami a legkevesebb, száz literrel kevesebb a fogyasztás, úgy négyszáz üzletben negyvenezer literrel kevesebbet adnak el. Ez pedig óriási mennyiség.

Ez a helyes. A közönségnek szervezkedni kell a gazemberek ellen. A közönség így minden összebeszélés, szövetkezés nélkül sztrájkba lépett. Ha két hétig tart a bojkott, úgy a tej-uzorásoknak a csőd vagy a régi árak visszaállítása közt kell választani. Ebben a harcban bukni kell az irtalmatlan nagytejeseknek. Ha két hétig kitartunk, úgy teljes lesz a fogyasztó közönség diadala.

TÁVIRAT • TELEFON

Passzív rezisztencia az osztrák vasutakon

Terjed a mozgalom. Sztrájk készül

Bécs, október 1.

Az északnyugati vasut és az államvasutak alkalmazottai tegnap kimondották a passzív rezisztenciát, amely ma reggel meg is kezdődött. Mindkét vasut vonatai tetemes késéssel érkeznek be az állomásokra. Eddigél körülbelül hatezer vasutas csatlakozott a mozgalomhoz. A nyugati vasut és a déli vasut igazgatósága ma újra tárgyalást kezdett az alkalmazottakkal. Ezek a tárgyalások eredménytelenül végződtek. Az északnyugati vasutat és az államvasutakat azonban sztrájk fenyegeti, mert az eddigi békéltetési tárgyalások sikerteleneknek bizonyultak.

Bruck, október 1.

Az államvasutak bécs-brucki vonalán és a stadiaui rendező pályaudvaron megkezdődött a passzív rezisztencia s már dél előtt érezhető volt a hatása. Ezzel egyidejűleg a vasúti műhelyekben a munkások és alkalmazottak proklamálták a sztrájkot. A munkások ma reggel a rendes időben beállítottak és rövid tanácskozás után küldöttséget menesztettek a műhelyek főnökségéhez, tudatva, hogy abbahagyják a munkát, mindjárt azután 750 munkás eltávozott. Az államvasutak bécsi fűtőházának munkásai kivétel nélkül sztrájkba léptek.

Hús évi fegyház

Bécs, október 1.

Blecha rablógyilkost, aki Lipesében megölte Hauptmann hivatalnokot, több nap óta tartó végtárgyalás után, ma az esküdtszék büntösnök mondta ki és a törvényszék husz évi fegyházra ítélte börtölrel és sötét zárkával súlyosbítva.

Már Amerikában is!

Ott is tilos a Kossuth-nóta New-Yorkig ér a bécsi kéz

New-York, október 1.

A Kossuth-nótát már a kivándorolt magyarok sem énekelhetik, nem busulhatnak, lelkesedhetnek mellette, hazájukra gondolva. Az osztrák gyűlölködés már New-Yorkban sem tűri meg. Tegnap este nyitották meg a Hungaria-színházat a magyar negyedben, amelynek színészei magyarok és amelynek a műsorába sok magyar darabot vettek föl. A zsufozásig teli színház nézőtérén nagyrészt magyarok ültek és megjelent, mint meghívott vendég báró Höhning Ottó, osztrák-magyar főkonzul is. Az egyik felvonásközben Réthy Laura, a színház primadonnája, kijött a függöny elé és rázendített a Kossuth-nótára. Erre a kedves meglepetésre dörgő taps tört ki és egy perc múlva már az egész közönség felállt és könnyes szemmel énekelte a magyar imádságot. Csak egy ember maradt ülve. Höhning báró a főkonzul. Kis ideig izgett-mozgott, aztán fölugrott és láthatóan bosszankodva, tüntetően ott hagyta az éneklő színházat. A közönség hangozó fütty és kiáltása kísérte ki.

— Pfuj osztrák! Abcug! — kiabáltak utána és a felháborodás zaja végre olyan tombolássá növekedett, hogy az előadást nem lehetett folytatni. A nagy lármában végre megjelent a rendező és kérte a közönséget, csillapodjék, különben kénytelen lesz az igazgatóság az előadást bezárni, a nélkül, hogy a belépődíjat visszaadná. Erre lecsillapult a zaj és az előadást folytatták.

Wölfling, Toselliné, a szász király

Házasodik mind a három;
egyiknek sem volt elég a
házassélet gyönyöreiből

A legmulatságosabb család!

A legvigabb család mostanában kétségtele-
nül a szász király, a felesége, aki egyuttal Toselli-
nek is a felesége és a szász király másik sógora,
Wölfling Lipót. Mutogatni lehetne őket! Mind a
háromnak ezer baja, szerencsétlensége volt a há-
zasságban, de még ki sem szabadultak az elsőből,
máris török magukat a másik után. Telefonon és
távíratilag ezeket a tudósításokat kaptuk a házassá-
gról:

Nr. 1

Drezda, október 1.

Frigyes Ágost szász király a lehető leg-
rövidebb idő alatt *újra meg akar nőszülni*.
Miksa szász herceg, a király közeli rokona
főszentelt pap és a frieburgi egyetem befo-
lyásos professzora már Rómában tartózkod-
dik, hogy kieszközölje a pápától, mondja ki
a szász király elváltását nejétől, a mostani
Tosellinétől, aki még katolikus dogma sze-
rint Frigyes Ágost felesége. Egyébként Tosel-
liné is azon dolgozik és minden befolyását
latba veti, hogy a pápa áldja meg egyházi-
lag is új házasságát és ezzel az elsőt mondja
ki érvénytelennek. A szász király szívének
álma egy *porosz hercegnő*.

Nr. 2

Zürich, október 1.

Wölfling Lipót házasságát szeptember 23-án
jelentették be a regensburgi anyakönyvi hivatal-
ban. A házasságot a hivatal tábláján így hir-
detik:

WÖLFLING LIPÓT, ZUG KANTON POLGÁRA.
RITTER MÁRIA MAGDALÉNA PLOTTVITZBÖL

Nr. 3

Firenze, október 1.

A fiesolei Aurora-szállóban ma nagy volt az
izgatottság. Rajtakaptak egy fiatalembert és egy
nőt, amint késő este behatoltak a szállóba és a kis
Monica hercegnő szobájára felé igyekeztek. A rend-
őrségen azt vallották, hogy egy nizzai zenetanár
és egy firenzei apáca, akik jelentkeztek a szász
udvar kiküldött ügynökeinél és vállalkoztak, hogy
elrabolják a kis hercegnőt. A kísérlet azonban
balul ütött ki. Tosellinek egyébként nem sokáig
maradnak Olaszországban, ahol folyton tartani
kell tőle, hogy Monica hercegnőt elrabolják tőle.
Londonban akarnak egyelőre letelepedni és az-
után *hangversenykörútra* indulnak. Egy bécsi im-
presszárióval már meg is egyeztek a körút dolgá-
ban. Most kiderült, hogy a házasságkötésük Lon-
donban nem ment minden nehézség nélkül. A
szász kormány lépéseket tett, úgy hogy az anya-
könyvvezetői hivataloknál mindenütt zárt ajtókra
találtak. Az volt a rendes kifogás, hogy Montig-
noso grófné elváltása a szász királytól még nem
végleges. Burns-hoz, a szocialista miniszterhez
fordultak végre, aki kivitte, hogy a házasságuk
bejelentését elfogadták. Mire azonban szeptember
24-én megjelentek az anyakönyvvezető előtt, már
újabb kifogásokat tettek. Burns új és erőyes köz-
belépésére volt szükség, hogy végre teljesen egy-
máséi lehessenek.

NYILTTÉR

Érvény alatt közltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.
Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házában).
Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek
Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktáro-
zási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, vala-
mint a közelgő, nyaralókba való butorszállításra ju-
tányos ár mellett szolgálatát

CARUSO berekedt!

- Csak nem komoly a baja?
- Nem. Holnap rendbe jön!
- Hála istennek. Már meg-
ijedtünk...

A nagy Carusoról, akit elmondhatatlan bol-
dagságunkra tegnap óta szerencsések vagyunk kö-
rünkben üdvözölhetni, fájdalmas és kínos szenzá-
ciót kell jelentenünk: *a nagy Caruso rekedt*. Az
olvasó legyen erős; mi tudjuk, ezt a gyötrelmes
és megdöbbentő hírt kiméletesen kell előadnunk.
De akárhogy esürjük-csavarjuk is a dolgot, a
vége mégis csak az, hogy *rekedt szegény*. Mi nem
tehetünk róla; — ha tudtuk volna, bizony isten,
gondoskodtunk volna más klimáról. Legalább is:
megpróbáltuk volna. A nagy Caruso kedvéért
megtehetjük volna.

A szomorú ujság az Operaház mai próbáján
pattant ki, amelyen Caruso is résztvett. Tizenegy
órára ért oda, s ott Alszeghy Kálmán főrendező
fogadta illő ünnepélyességgel. Caruson szürke
zsakett volt, sárga, amerikai cipő, cylinder,
aranygombos, piros bot, s a kezén vaj-sárga kez-
tyű, a legtekintélyesebb tenorista-eleganciával öl-
tözködik tehát. Az üdvözlő-beszéd közben Caruso
egyetlenegyszer sem kukorékol, ami azt jelenti,
hogy a szépséges magyar fővárost, s a lovagias
nemzetet mélyen komolyan veszi. Azután a bemu-
tatkozások következtek. A főrendező sorra bemu-
tatta Carusot a zenekari tagoknak, akik már ké-
szesen várták a próbát, Benkő karmesternek, aki
ma különben jubileumot is ül, a szereplőknek,
Vasquesnának és Flattnának, akik a holnap
Aida-előadásán partnerei lesznek, s a férfiaknak
is. Caruso elegánsan hajlongott, s a hölgyek előtt
különösen mélyen bókol. A hölgyek nemkülön-
ben. Na, ezen is tul lennénk. Kezdhessük.

A nézőtérén lázas izgalom ült. Fényes, teljes
világítású volt a nézőtér, rajta néhány befentes-
nek nevezett ujságíró, s az Operaház dologtalan
tagjai. Már kezd. Mindenki fülel, előrehajolva,
izgatottan figyel mindenki, — és itt éri az első
csalódás a próba közönségét: Caruso nem énekel
teljes hanggal, csak markiroz, ami a zümmögés-
nek a színházi neve. Mindegy, ez is valami.
Hátha később elragadja heve, és neki-
ereszti a hangját? Hát várjunk.

A közönség várt, várt s a románcnál csak-
ugyan fölesendült a fenomális tenor, — azon-
ban mindössze egy másodperere. *Nyomban abba-
hagyta. A hang nem jött ki teljes szépséggel.*
Valami könnyű fátyol borult a hangra, — ez a
rekedtség első stádiuma. Utána köhécsett vagy
kettőt Caruso, elővette a zsebkendőjét, azután
leszólt a karmesternek:

— Kérem, ezt a helyet erősebben.

Még eddig nem vehetett észre senki sem-
mit. Csak azok, akik színpadon voltak, tudták,
hogy Carusonak valami baja. Háromszor is ki-
szólt a kulisszák mögött:

— *Freddo, freddo*, — ami olaszul van és any-
nyit jelent, *hogy hideg van, a mester fázik*.

A felvonás végén a színpadi folyosóra ment
Caruso. *Köhécsett, krakogott és boszusan váltott*
néhány szót az ő saját külön embereivel, a nagy-
zasi hőbortban szenvedő *Ledner* nevű ügynökével
és az ő kedves, öreg titkárával, a császárszakállas
Epstein bácsival. *Közölte velük, hogy rekedt*.
Nem teljes rekedtség ez, *de nincs tökéletes disz-
pozícióban*. Félig az utól van ez, félig a magyar
klimától, enyhe októberünktől, amely Carusonak,
aki a meleg őszt szokta meg, hűvös és rideg. Ér-
zékeny torku énekesek ismerik ezt az állapotot.
Magyar szó nincs reá, a németet használják, —
engedelmükkel: *sláimosnak* hívják ezt. Nem ve-
szedelmes baj, de nagyon kellemetlen, zavarja a
művészt, elfogulatlan tenoristák félrefordulnak
s a tenyerüket köpöcsészenek szokták ilyenkor
használni, ahogy ezt a közönség egy része bizo-
nyosan megfigyelte már.

Az urak összebujtak, aggodalmasan tanács-
koztak, megjelent Caruso énektanára is és azon-

nal *vörös bort* rendelt a művésznek. A művész a
bort részben megitta, részben öblögetésre hasz-
nálta s azután tovább folyt a próba, most már za-
vartalanul. Az ordé, amit kiadtak: *titkolni Ca-
ruso rekedtségét*, mert holnapra ugyis kitisztul a
torka, — minek elijeszteni a közönséget és a ven-
dégnek kellemetlenséget okozni? Így történt az-
után, hogy a bajról csak a legkevesebben szereztek
tudomást.

A próba közben és a végén Carusónak meg-
mutatták az öltözőjét, — ma utcai ruhában prób-
bált. Caruso megtette speciális rendelkezéseit.
Ezek szerint holnap, az előadásra *félhat órákor*,
tehát másfél órával az előadás megkezdése előtt
fog az Operaházba megérkezni. Az öltözőjébe
mindenkinek tilos a belépés. A szabónak, az öltöz-
tetőnek sem szabad bemenni hozzá, külön sugót is
hozott. Az énektanára a kulisszák között fog állni.
Ismételni, tekintettel az ismétlés művészietlen
voltára, — mondta, — és még inkább *az irritált-
ságra való tekintettel, nem fog*. Ez ki van zárva.
A karmester is megkapta erre vonatkozólag az
utasítást. Hogy be is tartják-e, hogy lehetséges
lesz-e ez, azt persze nem lehet tudni. Annyi bi-
zonyos, hogy Caruso *a rendesnél nagyobb izga-
lommal néz* budapesti vendégförlépése elé. Ezt
ki is jelentette a környezetének.

— *Ha máshol gyöngébben sikerül az első*
estém, — mondta, — *kireparálhatom másnap. Itt*
nem lehet, mert csak egyszer énekelek.

A próba végeztével Caruso sétakocsizni
ment. Az utcán nagy tömeg várta, s elhalmozta
ovációval. Caruso az Andrásy-uton kihajtatott
a Stefánia-utra, a Viztoronyig, onnan ugyan-
csak az Andrásy-uton a Bristol-fogadóig. Az
uton mindenhol megismerték, sok dáma majd-
nem utánarohant a kocsijának. Mikor a Bristol
előre ért, a kocsiának — *Bauer Rezső* a neve —
három, azaz három koronát nyomott a markába.
A kocsi savanyu képet vágott, de szólni — Ca-
rusonak szólni! — még sem mert. A kocsi az-
után ravasz tervet eszelt ki arra, hogy a gyöngé-
díjazásért námileg kárpotolja magát. Eladásra
kínálta a Caruso koronáit.

— *Hat hatos!* — mondta, — *ennyit csak*
megér!

Azokban a Caruso koronái — tisztesség ne
essék, — a kutyának se kellett.

Ebédre Caruso a titkárával és az ügynöké-
vel a margitszigeti felső vendéglőbe hajtatott ki.
Most már egy nagy, négyülékes batár vitte ki és
mindenki elégtételére a fontoskodó Ledner ül-
tette a kis-ülésre. Caruso nézte a Dunát, tet-
szett neki a budai oldal, a víz, a sziget, az aszso-
nyok, minden, — jól megebédelt, kacsapecsenyét
evett, a kocsi megvárta és három óra után
visszahajtatott a Bristolba.

Ott ledölt egy félórára, azután öblögette a
torkát, a zongora mellett gyakorolt, kiment az
erkélyre, lement a korzóra sétálni és végül hat
órákor, miután megteázott, átöltözött, mert es-
tére az Operaházba ment, a Bohémek elő-
adására.

Egy elsőemeleti páholyban, hátul, körülbe-
lül szemben a színpaddal foglalt helyet. Smok-
kingban volt, fekete nyakkendővel, fehér kez-
tyűben, s az első felvonás végén, amikor észre-
vették, sok bámulója is akadt. Kis, fekete ba-
juszakája, (mintha ragasztott bajusz lenne csak)
fénylett; még inkább fénylett a simára lefésült,
kettéválasztott haja, lehetett rajta vagy fél kilo
zsír; de leginkább az arca fénylett; vörös volt,
kipirult, kissé izzadt is, — egy vérmes mérsáros
benyomását tette, aki ma estére kiöltözködött.
Sokat tapsolt, feltünően, sőt tüntetőleg. Egy
keveset figyelt, azután gukkerezett. Nagyon di-
csérte az előadást, különösen Arányit, akit már
Prágában is hallott és Ambrusnét. Néhány ide-
való ur meglátogatta a páholyában. Azoktól a
nézőtér hölgyei felől kérdezősködött, s a feltü-
nőbb szépségeket erősen megnézte a látósvével.
Az operát végigvárta. Utána a Bristolban vacso-
rázott. Vacsora után, — mint minden más ren-
des ember, — lefeküdt. Képzeldék, lefeküdt! Ah!
lefeküdt!

Magyarország október tizedikén

Megállanak-e a vasutak? Járnak-e a villamosok? Nem jelennek meg a hírlapok. Lesz-e előadás a színházakban? Zárva lesznek a vendéglők, a kávéházak és üzletek.
Néma lesz az egész ország

Impozánsan, a feltétlen diadal biztos öntudatosságával közeledik október tizedike, a parlament megnyitásának nagy napja. Magyarország szociáldemokrata munkássága erre a napra országos munkaszünetet proklamált az általános, titkos választói jog érdekében. Általános munkaszünetet proklamált, hogy ennek az életbevágóan fontos, nagy követelésnek teljesítése ne csak pusztá ígéret legyen, hogy ez a követelés végre megvalósuljon, hogy hatalmas erejével végigsöpörhessen Magyarország mai perverz politikáján, ledöntse a hazug, népámitó politika minden bálványát. Október tizedike, a nagy tüntetés napja ebből a szempontból kell, hogy minden tisztességes, munkás, dolgozó ember előtt feltétlenül szimpatikus legyen. Kell, hogy október tizedike, az általános, titkos választói jogért való nagyszabású demonstráció minden tekintetben sikerrel, eredménnyel, jelentőséggel teljes legyen. Kell, hogy ezen a napon szüneteljen ebben az országban minden munka, minden tevékenység; kell, hogy valóban általános legyen a munkaszünet. Minden ember hagyja abba a munkáját, szorítsa ököibe munkás kezét és mutassa meg azoknak, akik ma az ország politikáját intézik: a munkás kéz, ha kell abban hagyja munkáját, ököibe szorul, felemelkedik és lesújt, ha szentséges követelését nem teljesítik. Magyarország népe október tizedikén a nagyjelentőségű munkatalanság nagy csendjében impozánsan, a feltétlen diadal biztos öntudatosságával dörmögje országszerte:

— Követeljük az általános, titkos, közsegenkinti választói jogot! Követeljük! . . .

Megállanak-e a vasutak?

Országszerte nagy a készülődés. Forranganak a vasutasok. Legyen-e sztrájk, vagy ne? A darabontok sztrájkot akarnak csinálni

Nagy, bizonytalan kavargás van a vasuti alkalmazottak között. Teljesen tájékozatlanok a munkások és hatóságok is; senki sem tudja még, mi lesz október tizedikén. A vasuti munkások körében olyan nagy az izgatottság, hogy biztosan lehet tartani attól, hogy október tizedikén megállanak a vasutak. Az október tizediki általános sztrájkban ez az egyetlen veszedelmes nagyjelentőségű. Mérheterlen következményei lehetnek az esetleges egynapos sztrájkoknak. Pedig nagy a valószínűség, hogy meglesz.

Budapesten

Tudvalevő, hogy Marx János, az államvasutak elnökhelyettese rendeletet intézett az államvasutak összes alkalmazottaihoz, amelyben október tizedikére való tekintettel a törvény szigorú megtartására hívja föl figyelmüket. E rendelet következtében a vasuti munkások között mozgalom indult meg, hogy halaszszák el az eskületét, mert annak nincs más célja, mint őket az október tizediki tüntetésben megakadályozni. Nyomban tanácskozni kezdtek és abban állapodtak meg, hogy az esküt egyelőre megtagadják és ha mégis kényszeríteni akarnák őket a letételére, sztrájkba lépnek. Ugyanez történt a rákosi rendező-, a keleti és a ferencvárosi pályaudvaron is. A sztrájk azonban elmaradt és az összes munkások letették az esküt, miután megnyugtatták őket arra nézve, hogy az

eskünek, illetve fogadalomnak az elrendelése nem október tizedike miatt történt. A pályaudvarok raktáraiban, az állomásfőnökök, raktár-főnökök és a helyetteseik előtt teszik le a vasutasok az esküt.

Daróczy Rezső állomásfőnök *A Nap* munkatársa előtt kijelentette, hogy az október tizedikén tartandó sztrájk egyáltalán nem érintheti a vasuti személyzetet, különösen azon részét nem, amely a forgalom lebonyolítását eszközöli. Tehát vasuti sztrájk nem lesz. Legalább úgy látszik, hogy nem lesz. Feltétlenül még meg nem állapítható.

Vidéken

Vidéken nem olyan veszedelmes a dolog. A vidéki vasutasok már nagyrészt letették az esküt. Pécsen, Kassán, Nagybecskereken és Nagyváradon, mint *A Hír* tudósítói telefonon jelentik, már ma délután letették valamennyien az esküt. Ugyanúgy lesz Temesvárott, Szabadkán és Zággráiban is. Országszerte folyik a vasuti munkások eskütétele. Az az ígéret nyugtatta meg őket, hogy az eskületétel egyáltalán nincsen összefüggésben az október tizediki demonstrációval. Az eskületétel tehát országszerte folyik és úgy látszik nem fog sehol nagyobb kavargást okozni.

* * *

A Hír egyik munkatársa a vasutasok készülődésére vonatkozólag ma este beszélt Sümegi Imrével a központi pályaudvar egyik állomásfőnökével. Az állomásfőnök így nyilatkozott:

— Ami az október tizediki tömeges munkamegszűntetést illeti, az a meggyőződésem, hogy ez a vasut forgalmát nem érintheti. A forgalmi személyzet ugyanis, amely nem a szociáldemokrata párt elvei alapján szervekedett, egyáltalában nem gondol sztrájkra. A munkások gondoltak rá, mert ők szocialisták és ők a pártnál ígéretet tettek erre. Lehet, hogy a munkások sztrájkolni fognak. Valószínűbb azonban, hogy kilenczted részük dolgozni fog és csak egytized rész lesz az, amely mégis sztrájkol. Ezekkel szemben a vasut igazgatóság könyörtelenül fog eljárni. Ebből a szempontból nagy meggondolatlanságnak tartom a szociáldemokrata párttól, ha a munkásokat a sztrájkba beleviszi, noha összes követeléseik éppen nemrégiben teljesítettek. Remélhető, hogy nem lesz semmiféle fennakadás még a keleti pályaudvaron sem; pedig az itteni kocsiműhelyben vannak alkalmazva a Vasuti Munkásszövetség vezetői.

Igy nyilatkozott az állomásfőnök. Ugy is kell, hogy a vasut forgalma meg ne akasztassék.

Legyen teljes vasuti sztrájk!

Ezt a veszedelmet a darabontok akarják. Ők izgatják a vasutasokat. A HIR leleplezi őket

Október tizedike, az általános választói jogért való demonstráció nagy napja, mint mondtunk, kell, hogy teljes sikerrel legyen, kell, hogy nagyszabású impozáns legyen. Vasutas sztrájk azonban egy óráig sem lehet. Ezt a nagy veszedelmet ez a szegény, kiszípolozott, uzsorába fulladt ország nem bírja ki. Amilyen feltétlen meggyőződéssel követeljük tehát, hogy a vasuti munkások, azok, akik a forgalom lebonyolításában közvetlenül nem vesznek részt, szüntessék be a munkát és tüntessenek az általános választójog mellett, azonképpen lehetetlennek tartjuk, hogy a vasuti forgalmi személyzet megakassza az ország életét és hogy egy

óráig is vasutas sztrájk legyen. Alább pedig megdöbbenő, szenzációs értesüléssel szolgál *A Hír*. Kiderül, hogy a zavart a darabontok arra akarják felhasználni, hogy általános vasutas sztrájkot provokáljanak. Kell, hogy ez a galád törekvés csődöt mondjon.

Egyenesen azok köréből, akik a mozgalmat vezették, kaptuk az alábbi tudósítást:

Kristóffy József és pártja, az országos polgári radikális párt vakmerő dologra készül. Tegnap éjjel az Akadémia-utca 1. számú házában lévő helyiségükben titkos értekezlet volt. Ott voltak: Kristóffy József, Kafka László, volt államtitkár, Krejcsy Rezső fővárosi iparkamarai titkár, dr. Krausz Mór miskolci ügyvéd és szerkesztő, Baross Sándor nyugalmazott főispán, Turchányi Pál, aki néhány év előtt a vasutas sztrájkot csinálta, Szokolczay Árpád, a *Virradás* darabont lap szerkesztője és valami Breier nevű ur. A tanácskozás félnyolc órától éjfélig tartott. A gyűlés lefolyása fölötté érdekes volt.

Napirend előtt a kilépésekről beszéltek. Szóba került Achim L. András és Fényes Samu esete. Napirenden ez állott: október tizedike és az Országos Polgári Radikális Párt. Mindenekelőtt elhatározták, hogy október ötödikén nagygyűlést tartanak és ott formális határozatot hoznak október tizedike felől. Krejcsy Rezső azt javasolta, hogy szövetkezzenek a szocialista párttal. Ezt helyeselték. Később szóba került a tegnapi kiadott vasuti rendelet; ez arra az ötlethez vezetett, hogy legjobban volna vasutas sztrájkot csinálni. Valamennyien meg voltak győződve, hogy a vasuti forgalmi és műhelyi munkások, akik az osztályharc alapján szervekedtek, minden esküvétel és rendelet ellenére is sztrájkolni fognak október tizedikén. Turchányi Pál rögtön vállalkozott a dologra. Magára vállalta, hogy a vasuti altiszteket is beleviszi a sztrájkba és hogy minden elérhető eredményt a Radikális Párt diadalának tekint. Éjjeli tizenkét óráig tanácskoztak a darabontok. Megállapították az október ötödiki nagygyűlés programját és elhatározták, hogy a vasuti sztrájk szervezése ügyében még találkoznak.

Tehát a darabontok általános vasuti sztrájkot törnek a fejüket. Ez az ország élete ellen való galád, vakmerő támadás nem fog sikerülni.

Járnak-e a villamosok

Budapesten, október tizedikén zárva lesznek az üzletek, a kávéházak. Nagy csend lesz városszerte. Még csak az kétséges, hogy a villamosok járnak-e.

Két villamos társaság van. A Budapesti Városi Villamos Vasut igazgatósága *A Hír* tudósítója előtt így nyilatkozott az október tizediki sztrájkokról:

— Nem tudunk olyan mozgalomról, hogy a munkásaink részt akarnának venni az általános sztrájkban. Valószínű, hogy október tizedikén rendes közlekedés lesz.

A Budapesti Közuti Vasut Társaság vezetőikára, dr. Laufer Lajos így nyilatkozott *A Hír* tudósítója előtt:

— Október tizedikén a rendes üzemeltetés előreláthatólag nem fogja megzavarni semmi sem. A munkások közt teljes nyugalom van. Az alkalmazottak nem is gondolnak a sztrájkra. Ugy a műhely, mint a forgalmi és a földalatti villamos munkásai egész nap dolgozni fognak. Hallottunk ugyan arról, hogy a munkások egy része el akarja zárni ezen a napon a kabell. De ez csak alaptalan híresztelés.

Tehát a villamosok járnak fognak Budapesten. Talán még el is gázolnak néhány tüntetőt. Ez kitelik tőlük.

A Hír tudósítója kérdést intézett még a Fővárosi Társasközi Választmány igazgatóságához is:

— Az omnibuszok döcögnek október tizedikén is.

E szerint október tizedikén a közúti forgalom teljes lesz.

Lesz-e előadás a fővárosi színházakban?

Híre járt, hogy a fővárosi színházak díszítő és kellékes munkásai szintén csatlakoznak a sztrájkhoz és megtagadják október 10-én a szolgálatot. A Hír ebben a dologban kérdést intézett az egyes színházakhoz; ennek alapján megállapíthatjuk a következőket:

A Nemzeti Színháznál, a Népszínház-Vigoperánál, a Királyszínháznál, az Operánál semmit sem tudnak a munkások mozgalmáról. Teljesen rendben folyik a munka és lesz előadás.

A Vígyszínháznál mozgalom indult meg a munkások körében az október tizediki munka megszüntetésére. A mozgalom abban maradt. Egészen bizonyosan még nem tudják, hogy lesz-e előadás.

Étlen, szomjan...

Csukva lesznek a vendéglők és kávéházak október tizedikén

Október tizedikén a főváros képe ezerszeresen komorabb lesz, mint a vidéki városoké; ami még sohasem történt meg ezzel a várossal: zárva maradnak a kávéházak hatalmas üvegablakai és nem fog kellemes ételszag kiáradni a vendéglők konyháiból.

A Hír munkatársa előtt Harsányi Adolf, a Newyork-kávéház egyik tulajdonosa így nyilatkozott:

— A pártvezetőséggel történt megállapodás értelmében október tizedikén zárva lesznek a kávéházak. Reggel hatkor be kell csukni mindenütt a kávéházakat, amelyek csak tizenegyedikén reggel hat órákor nyithatók ismét ki. Hogy mit jelent ez Budapest kávéházabajáró közönségének, azt talán nem is kell bővebben fejtegetni. Ma úgy áll a dolog, hogy a Newyork kávéház tizedikén reggel hat órától másnap reggel hat óráig zárva lesz.

Október tizedikén mi, pesti bennszülöttek fogunk a legjobban elesodálkozni ezen a kávéházas várossal. Csak el kell képzelni tizedikén este Budapestet, komor, sötét lesz a város és a nagy homályt nem fogják enyhíteni a kávéházak barátságos ivlámpái...

Az éttermekben és kocsmákban sem lesz külön az állapot. A Hír munkatársa érdeklődött eziránt Neményi Bélánál, a Gambinus tulajdonosánál.

— Október tizedikén — mondotta Neményi — tudomásom szerint Budapest valamennyi étterme zárva lesz. Nem lesznek kivétel az alól a szállodai éttermek sem. Mi még tovább tartjuk zárva az üzletet, mint a kávéházak. Kilencedikén este zárunk és csak tizenegyedikén reggel nyithatunk. A vendéglőbe járó közönség csak magánházaknál étkezhetik.

A legtöbb étterem-tulajdonos egyébként még nem kapott hivatalos értesítést október tizedikéről.

Sztrájk mindenfelé Mit mond a pártvezetőség?

A nagy munkaszünetet rendező szociáldemokrata párt vezetőségének egyik tagjával is beszélt A Hír tudósítója és a következő választ kapta:

— Napról-napra impozánsabban domborodik ki az október tizediki munkaszünet képe. A városok közül máig éppen száz jelentette be csatlakozását a munkaszünethez. Messze Amerikából Clevelandből is bátorító szöveget kapunk, az oda szakadt magyarajku szociáldemokrata elvtársak üdvözlő írást küldtek. A nagy tüntetést még impozánsabbá teszi majd az,

hogy a falvak szervezett földmunkássága is csatlakozik az általános munkaszünethez. A városok nagy részében egyébként október hatodikán fogják határozni a munkabeszüntetés felől, hatvanhárom város tart ekkor gyűlést, hogy csatlakozzék a mozgalomhoz. Valószínű, hogy Budapest a sztrájk általános lesz.

Természetes, hogy a munkásság gyűlései nem mindenütt sima lefolyásúak. Sok helyen akadályokat gördít a szociáldemokraták gyűlése elé a hatóság, amelynek képviselőiben egy-két hitbugzó rendőrkapitány akarja utját állni annak, hogy a nép akarata érvényesüljön. Pedig érvényesül. És győzni fog.

Leporello: —

Caruso szolgája, aki fizetés nélkül, hiven szolgálja az urát. Büszke az ura diadalaira, hódításaira, hírnevére, sőt még a majomházra is büszke. Titkárnak címezteti magát.

Ma reggel 10 óra 20 perckor érkezett meg a déli pályaudvaron Caruso Enrico, a világhírű csodaténor, akinek egyetlen föllépéseért szerdán, tizenkétezer koronát fogunk leszállítani ebben a tej-, szén- és pénzinséges időben. A Hír munkatársa beszélgetett a drága mesterrel, aki elpanaszolta, hogy erős lámpalázat érez, tagadta, hogy New-Yorkban a majomketrec előtt elkövette volna a híres nyuikálást és elmondta, mennyire rajong a magyar cigányokért.

A Hír munkatársa fölkereste Caruso első inasát is, Ceccanti Martino mestert, aki még egy másik al-inással egyedüli kísérője volt Carusónak Firenzéből Budapestig, mert a többi személyzet már előre utazott és letelepült a Bristolban.

Ceccanti Martino első inas, a legbájosabb típus az operettinasoknak. Ugy rajong érte és olyan büszke a gazdájára, mint Leporello Don Juanra. Feketeképu, erős szakállnövése, de borotvált bajszu olasz. Amikor A Hír tudósítója megkérdezte, ő-e a mester inasa, nem is felelt, csak hosszabb, alázatos kérdezősködés után volt hajlandó válaszolni:

— Én Caruso titkára vagyok.

A titkár ur azonban nem magas borraivaló ellenében hajlandó volt urával való életének minden intimitását elárulni.

— Nagyon, de nagyon szeretem az uramat, mert végtelenül derék, kedves ember és én büszke vagyok rá, hogy ennek a világhírű embernek a közelében tölthetem az életemet. Én már kérem, két éve szolgálom nála. Mondhatom önzetlenül, mert fizetést nem kapok. A mester időnkint ad nekem pénzt, egyszer többet, egyszer kevesebbet, a szerint, amilyen kedvem van és milyen országban vagyunk turnén. (Magyarország például egyáltalán nem nyerte meg tetszésemet.) Engem a művészet rajongó szeretete fűz az uramhoz. Firenzei ember vagyok és magam is énekművész vagyok. Csak hogy baritonista és még úgy sem volt szerencsém. Most azonban teljesen meg vagyok elégedve vele, hogy a magam, bár mondhatom nem teljesen értéktelen művészetének ápolása helyett egy ilyen művészet csorbítatlansága fölött öröködöm, mint a Carusoé... Ön uram azt mondja, hogy a magyar közönség lázas kíváncsisággal várja a mesteremet. Ez nem lep meg és ez a rajongás már egész érzéktelenül hagy bennünket. Láttam én már más viharokat is, mint azt a nagy itáliai költő mondotta. Az amerikaiakat, különösen az amerikai nőket látta volna!... Az a kellemetlenségünk a newyorki állatkertben is, ami pusztán aljas rágalom, uram — én mondhatom! — bizonyára nem volt egyéb, mint valami hisztérikus nőnek a bosszúja, akit a mesterem nem akart észrevenni. Bizony, nagy ember ez a Caruso!...

Mondotta Leporello, kecsesen meghajította magát és oly méltóságosan távozott, mintha ő adott volna nekem borraivalót...

*

Caruso maga egyébként, miután a Bristolban kipihente utja fáradalmait, megebédelt, kikocsizott és megnézte Budapestet. Holnap délelőtt tizenegy órákor próbára megy az Operába, este pedig ott lesz a Bohém élet előadásán.

TÖRVÉNY ELŐTT

Pofon a tárgyaló teremben

Kinos incidens játszódott le hétfő délután a VIII-IX. kerületi járásbírósnál. Egy fekete ruhás öreg uriember belépett dr. Benda Béla albiró szobájába:

— Ön Benda bíró? — kérdezte.

— Én vagyok. Mi tetszik?

Az öreg ember erre szó nélkül hatalmas csapást mért kezével a bíró arcára. A lármára berohantak a hivatalosok s megfékeztek a verekedő öreg urat, akit egy rendőr rögtön bekísért a budapesti ügyészségre, ahol Hodászy Antal soros ügyész rögtön lecsukatta. A merénylő öreg embert Daemické Krisztiánnak hívják, aki magát poroszországi születésű turistának mondja. Az inuitus okát állítólag az képezte, hogy Daemickének két évvel ezelőtt egy polgári pöre volt s ebben a pörben dr. Benda bíró ítélkezett. Uglátszik, az ítélet nem volt kedvező reá, ezért haragudott a bíróra, akihez tegnap levelet írt. A levélben arra kérte Benda drt., hogy fogadja őt hivatalában délelőtt 9 órákor. A bíró a tárgyalások befejezése után ért rá csak meghallgatni Daemické, aki — uglátszik — csak azért akart összekeverülni a bíróval, hogy ezt tetteleg inzultálja. Dr. Hodászy soros ügyész az előállított merénylő ellen hatóság elleni erőszak büntetéseért vizsgálati indítványt terjesztett a vizsgálóbíró elé. Dr. Lázár vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatta ki az öreg 78 éves Daemické. A kihallgatás rendkívül hosszú ideig tartott, mert Daemické mint egy beszámíthatatlan agylagyuit ember, mindenféle, a dologhoz nem tartozó boldságokat beszélt össze-vissza a vizsgálóbírónak, úgy, hogy ez csak ügyvel-bajjal tudott jegyzőkönyvet felvenni vele. A kihallgatás után Daemické Krisztián ellen a vizsgálóbíró elrendelte hatóság elleni erőszak büntetéseért a vizsgálatot a vizsgálati fogsággal együtt.

§ Százezer koronás sikkasztás. Ifju Schlesinger Miksa fanagykereskedő szabadlábra helyezési ügyével ma foglalkozott a királyi tábla. Elutasítva a védő felfolyamodását, kimondta a tábla, hogy még óvadék mellett sem rendeli el Schlesinger szabadlábra helyezését.

A LÓBÖRZÉRŐL

Ma egyetlen érdekessége volt a turfnak. A két éves kancák tizezer koronás Államdíját Jalouse szerezte volna meg erős küzdelem után a gazdájának, de a bírói páholyból diszkvalifikálták keresztezés címén. Győztesnek Illustrát jelentették ki. A szintén 10.000 koronás Őszi handicapban Kukuruc győzelme már alig keltett emóciót. A részletes eredmény ez:

I. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 3000 méter. Mattausch H. Jeanetteje (Szente) első, Tatár (Paul) második, Nemes (Pis) harmadik. Totalizátor: 10: 17. Helyre: 20: 25, 36.

II. Őszi handicap. Díj 10.000 korona. Távolság 2000 méter. Egyedi L. Kukuruc-a (Taral) első, Bengali (Baumgartner) második, Táltos (Pretzner) harmadik. Totalizátor: 10: 40. Helyre: 20: 34, 268, 48.

III. Két éves kancák államdíja. Díj 10.000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Arco-Zinneberg M. Illustraja (Carlake) első, Matsch me (Krouzil) második, Tilos (Pretzner) harmadik; futott még: Macarsca, Gestaendniss, Palma, Mayrose, Galore, Jalouse. Totalizátor: 10: 63. Helyre: 20: 46, 85, 90.

IV. Két évesek handicapja. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Meichl T. Lanzendorfja (Southey) első, Arvaleány (Vivian) második, Valldol (Pretzner) harmadik. Totalizátor: 10: 81. Helyre: 20: 69, 127, 76.

V. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Luczenbacher M. Golden Dropja (Walkington) első, Paula (Cockeram) második, Pityu (Gulyás) harmadik. Totalizátor: 10: 38. Helyre: 20: 33, 52, 39.

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. Gróf Batthyány E. Martya (Baumgartner) első, János viléz (Hollinger) második, Gyufa (Paul) harmadik. Totalizátor: 10: 29. Helyre: 20: 28, 29.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatőzsde

I. Hészáru-üzlet

Változatlan áron elkelt 30.000 mm. buza. Rozs csendes. Zab lanyha. Tengeri változatlan. Árpa csendes.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 k. 22.55 K., 400 mm. 78 k. 22.50 K., 900 mm. 78 k. 22.30 K., felső, 200 mm. 77.4 k. 22.70 K., 900 mm. 76.8 k. 22.60 K., 100 mm. 76.5 k. 22.25 K., 200 mm. 76.5 k. 22.40 K., 3000 mm. 76.5 k. 22.45 K., 500 mm. 76 k. 22.30 K., 100 mm. 76 k. 22.10 K., 100 mm. 76 k. 22.30 K., 100 mm. 75 k. 22.— K., 100 mm. 75 k. 21.90 K., 100 mm. 75 k. 21.90 K., 100 mm. 75 k. 22.10 K., 200 mm. 74 k. 21.65 K.

Kalocsai: 1620 mm. 76 k. 21.60 K., üszkös.

Szarvasi: 1000 mm. 80.2 23.30 K., 6-buza.

Pestvidéki: 1950 mm. 80 k. 23.— K., 1000 mm. 79 k. 22.60 K., 1000 mm. 79 k. 22.90 K., 200 mm. 77 k. 22.20 K., 100 mm. 77 k. 22.40 K., 400 mm. 77 k. 22.30 K., 300 mm. 76.5 k. 22.— K., keverékes, 100 mm. 75.5 k. 20.80 K., üszkös, 200 mm. 77 k. 22.45 K.

Fehérmegyei: 350 mm. 77 k. 22.40 K., 250 mm. 77 k. 22.— K., hibás, 500 mm. 77.6 k. 22.— K., hibás.

Bácskai: 4600 mm. 76 k. 22.20 K., 2100 mm. 75.8 k. 22.10 K., 1050 mm. 74.7 k. 21.90 K.

Zentai: 4400 mm. 76.5 k. 22.35 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 18.70 K., par.

Árpa: 225 mm. 15.40 K., ab hajó, 400 mm. 15.40 K.

Zab: 100 mm. 16.— K., 100 mm. 15.90 K., 100 mm. 15.80 K., 200 mm. 15.75 K., 100 mm. 15.75 K.

Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Baza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	21.15 — 21.65	79	22.20 — 22.60
"	76	21.55 — 22.05	80	22.40 — 23.80
"	77	22.75 — 22.25	81	— — — —
"	78	22. — 22.50	—	— — — —
Fehérmegyei (uj)	75	— — — —	79	22. — 22.40
"	76	21.45 — 22.85	80	— — — —
"	77	21.55 — 22.95	81	— — — —
"	78	22.80 — 22.30	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	21.15 — 21.65	79	22.10 — 22.60
"	76	21.55 — 22.95	80	— — — —
"	77	22.85 — 22.25	81	— — — —
"	78	22.90 — 22.50	82	— — — —
Bácskai (uj)	75	— — — —	—	— — — —
"	76	22. — 22.30	—	— — — —
"	77	22.80 — 22.40	—	— — — —
"	78	22.90 — 22.60	—	— — — —
Rozs	elsőrendű uj	— — — —	19.80	19.—
"	középmínőségű uj	— — — —	18.65	18.75
Árpa	takarmány, elsőrendű	— — — —	15.55	15.75
"	takarmány, másodrendű	— — — —	15.35	15.55
Zab	elsőrendű	— — — —	16.20	16.30
"	középmínőségű	— — — —	16.85	16.30
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	18.40	18.60
Ropos	káposztarepe	— — — —	—	—

II. Határidő-üzlet.

Iránzata kezdetben változatlan, később véleményvásárlásokra rohamosan emelkedő.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	21.82—22.20—22.18
Áprilisi buza (1908)	23.16—23.46—23.42
Októberi rozs	18.88—19.10—18.06
Áprilisi rozs (1908)	20.16—20.32—20.34
Októberi zab	15.30—15.42—15.44
Áprilisi zab (1908)	16.38—16.56—
Májusi tengeri (1908)	13.38—13.56—13.52
Szeptemberi tengeri	— — — — —

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907)	21.18—22.20
Áprilisi buza (1908)	23.42—23.44
Októberi rozs (1907)	19.06—19.08
Áprilisi rozs (1908)	20.34—20.36
Októberi zab (1907)	15.44—15.46
Áprilisi zab (1908)	16.52—16.54
Májusi tengeri (1908)	13.52—13.54

Gabonaforgalom

1907. szeptember 30-tól október 1-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	83465	8291
Rozs	16336	—
Árpa	23159	—
Zab	25406	3781
Tengeri	8699	101
Liszt	2289	16056
Korpa	—	3778

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár-folyanok:

Októberi buza (1907)	22.22
Áprilisi buza (1908)	23.44
Októberi rozs (1907)	19.06
Októberi zab (1907)	20.28
Szeptemberi tengeri (1907)	15.50
Áprilisi rozs (1908)	16.58
Májusi tengeri (1908)	13.50

A budapesti értéktőzsde

Arra a hirre, hogy az osztrák miniszterek a kiegyezési tárgyalások folytatása céljából ma vagy holnap Budapestre érkeznek, a mai tőzsde szilárd iránzatú volt. Az összes papírok iránt igen élénk érdeklődés mutatkozott, de leginkább Magyar hitelrészvények állottak előtérben. A déli tőzsdén ugyan némi gyengülés állott be, az alapiránzat azonban mindvégig szilárd maradt. A helypiacon Salgótarjáni kőszénbányarészvények voltak keresettek. A járadékpiac szilárd. Orosz járadékot bécsi számlára vásárolták.

Előzőzsde:

Kedvező politikai hírekre szilárd. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 647.— 648.75. Magyar hitelrészvény 757.50—760.— Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 475.—

476.50. Magyar jelzálogbank 432.—432.50. Rimamurányi vasművek 547.50—549.—. Koronajáradék határidőre 93.35—93.60. Orosz járadék 85.40—85.50. Hazai bank 279.50—280.50.

Déli tőzsde:

Szilárd alapiránzat mellett csendes. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 648.— 648.50. Magyar hitelrészvény 758.50—759.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 475.— 476.—. Magyar jelzálogbank 430.75—432.50. Rimamurányi vasművek 547.25—546.25. Városi vasut 281.—282.—. Déli vasut 155.—. Koronajáradék határidőre 93.47 1/2—93.62 1/2. Orosz járadék 85.50. Konvertált jelzálogsorsjegy 142.50. Jegyzett jelzálogsorsjegy 104.—. Hazai sorsjegy 104.50. Hazai bank 280.—280.50. Budapesti takarékpénztár 224.—. Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 2210.—. Magyar országos központi takarékpénztár 1600.—. Salgótarjáni 574.—578.50. Nasitzi Tannin 416.—. Adria 415.—.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, október 1. 4 2/3 papír járadék 96.30 4% oszt. arany jár. 115.20. 1860. sorsjegy 149.50. Osztr. hitelsorsjegy 438.50. Angol osztr. bankrészv. 299.—. Bécsi Bankverein 533.75. Osztr.-magy. bank 17.95. Déli vasut 155.25. Duna gőzh. társ. 1023.—. Dohány részv. 425.50. Cs. k. arany (vert) 11.35. Német bank váltók 117.41. 4 2/3 ezüst jár. 96.30.—835 Osztr. koronajáradék 96.55. 1864. sorsjegy 249.— Osztr. hitelint. részv. 647.75. Union-Bank 536.50. Osztr. Länderbank 426.45. Osztr. m. áll. vasut 661.25. Elbe-völgyi vasut 429.—. Alpisi részv. 615.50. 20 frankos 19.15. Londoni váltóór 240.07. Lipótkohó 425.—. Török-sorsjegyek 186.—

Bécs, október 1. 4% arany-járadék 110.60 Tiszai és szeg. köles. sorsj. —. Magy. hitelb. részv. 759.—. M. lesz. és váltó részv. 474.—. Rimamurányi 547.50. M. cukoripar —. Adria hajózási r.-t. 412.—. Magyar koronajáradék 93.20. 4% magy. földteherm. kötv. 91.85. M. nyér.-k. sorsjegy 190.50 Kassa-Oderb. v. részv. —. M. keresk. bank 33.25 M. Jelzálogbank 430.50.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, október 1. (Zárlat.) 4 2/3 papírjáradék —. 4% oszt. arany jár. 98.—. Osztr. hitelb. 203.25. Déli vasut 30.60. Orosz bankjegyek 216.25. 4% uj orosz kölesön 71.60. Disconto Cdmmandit 173.75. Dynamit Trust 161.25. Harpeni 206.25. Unifikált török jár. 93.80. 4 2/3 ezüst járadék —. 4% magy. arany jár. 93.40. Magyar koronajáradék —. Osztr. m. államvasut —. Bécsi váltóór 85.10. Olasz járadék —. Ált. Villamos Edison 197.50. Gelsenkircheni 202.90 Laurakohó 227.25.

Berlin, október 1. (Zárlat.) Buza 216.50—220.50 Rozs 202.—198.50. Zab 170.75. 174.—. Tengeri —. Olaj 81.50.—77.50. Szesz —.—.

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre áttűtteni tilos) — (29)

Meg akarta vizsgálni a szülőket, különösen az asszonyt, nincs-e tüdőbaja. Azok azonban bizakodtak, hogy nincs és nem volt soha semmi bajuk. Nézegette őket, sőt kinjában és kimerültségében rosszul burkolt obszcán éleket is engedett meg magának:

— Baj, baj, de az asszonyság olyan erőteljes, olyan fiatal . . . ha a végzet . . . esetleg . . . lesz más!

Nem habordtak fel, nem is igen értették, mit mond. Könyörögtek neki, hogy vizsgálja meg a kicsinyt és gyógyítsa meg, nem sajnálják a pénzt az orvosságért és neki is fizetni fognak, ha lesz . . .

Az orvos megnézte a gyereket:

— Nem találok semmi különösét! mondá vigasztaló hangon. Nincs semmi szervi hibája, csak kifáradt, megöregedett. Az öreg emberek betegsége a baja.

— Meggyógyulhat még? Lehet, hogy itt marad? kérdezte az anya.

— Míg valaki a koporsóban nincs, mi több, míg valaki a föld alatt nincs, addig fölédhet, élhet, nagy kort érhet el. Nem biztos még a halál sem.

Éva-Zsófia megragadta az orvos kezét és könnyes szemével mélyen a szemébe nézett:

— Orvos ur, mentse meg, mentsen meg bennünket!

— Ha megmenthető, én megmentem! mondá az orvos emelt hangon és nedves, mohó tekintetével egyszerre fölfedezte és végigsimogatta az asszony egész alakját. Ez pedig ellágyulva és föllekesülve a forró szájával erős csókot nyomott a doktor fehér kezére.

— Nem vagyok isten, vagy pap! kiáltotta fel a halvány arcú fiatalember és hamarosan megírva a receptet — a szokásos orvosi szentelt vizet — menekült.

Másnapon, bár nem várták, megint csak megjelent, kopogtatta, hallgatta az öregasszony-emberkét, aki engedett magával mindent csinálni, sem nem sirt, sem nem nevetett. Az első héten közömbös és csendes volt, a második héten azonban apró sikolyok keltek az aszu szájacskáján. Nem fájdalom, hanem ijedelem volt e sikolyokban:

— Valóságos hisztérikus sikoly. Van ilyen is, gyerek-hisztéria. Ugy látszik, ez a nőgyerek átmegy minden női betegségeken, még azon is, amely csak harminc év múlva várna rá!

Nem értették meg, a fiatal orvos mégis pathológia-romantikát üzött és a betegségekről filozofált a betegszobában. Akármit beszélt, hálások voltak, hogy foglalkozott a

gyerekkel és — télikabátját le nem vetve — elüldögélt velük néha egy órahosszat is.

— Érdekel ez a betegség! mondá, nyilván azért, hogy megnyugtassa őket, ha félnek attól, hogy sokat kell majd fizetni. Sőt experimentált is a gyerekkel, uj és drága gyógyszereket irt, amelyeket maga csináltatott meg és hozott el magával.

A harmadik héten, — mert Johanna még a harmadik hetet is kihuzta egy kis teán, vizes tejen, — amikor már a gyerekek alig volt szivverése, este is eljött egyszer-kétszer. És egy napon kötelességének tartotta bejelenteni:

— Nincs mit csinálni!

Visszafojtott lélekzettel hallgatták, Rozál — aki már a harmadik hete nem vetkőzött le, — elbőgte magát, a maga gyerekére gondolt, hogy az is meghal, ha meglesz . . . Az orvos összeszidta, aztán — mint aki hirtelen valamit gondolt — levetette télikabátját és rákiáltott Rozálra:

— Elszaladsz, itt két forint, veszel két élő, erős, nagy galambot és elhozod, de hamar.

— Hogy Hanka, hátha játszik?! csillagzott fel a mosolygós remény az Éva-Zsófi szemében.

— Nem! Azt nem! mondá a világitóan fehér arcú és szénfekete szakállu orvos.

— Majd meglátja, mit csinálunk! tette hozzá fontoskodva. Egy új gyógymód. Párisból jött.

(Folytatása holnap.)

SZÍNHÁZAK

Szerda, 1907. október 2-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Aida.

Opera 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órákor.

Heti műsor:
Csütörtök: Hunyadi László.
Péntek: Zárva.
Szombat: Lohengrin.
Vasárnap: Bajazzók, Piros cipő.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Csütörtök: A vig özvegy.
Péntek: A vig özvegy.
Szombat: A vig özvegy.
Vasárnap d. u.: János vitéz.
este: A vig özvegy.

NÉPSZÍNHÁZ.
(Vig-Opera).

Avató játék.

Ezt követi:
Bolond Istók.
Humoros színjáték 4 felvonásban.
Kezdeté 7 órákor.

Heti műsor:
Csütörtök: Avató játék, Bolond Istók.
Péntek: A sárga dominó.
Szombat: A sárga dominó.
Vasárnap d. u.: Bolond Istók,
este: A sárga dominó.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A tenger.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 5 szakaszban.
Kezdeté 7 órákor.

Heti műsor:
Csütörtök: Egérke.
Péntek: Nóra.
Szombat: A hálás utókor.
Vasárnap d. u.: II. Rákóczi Ferenc fogsága, este: A hálás utókor.

VIGSZÍNHÁZ.

Nincs elvámolni valója?

Bobozat 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órákor

Heti műsor:
Csütörtök: Bernát.
Péntek: Nincs elvámolni valója
Szombat: Josette kisasszony.
Vasárnap d. u.: Ocskay brigádéros, este: Josette kisasszony.

APOLLÓ-SZÍNHÁZ.

Telefon 68-39.

Alagi lóversenyek.

(Az Apolló-színház fölvétele).
Az Ugyetlen mlkoresélyások.
Hadgyakorlatok a német trónörökös jelenlétében. — Az elbavölgyi légvasút. — Az amerikai rendőrség fellgyelete alatt álló ember.

Iranszarvas vadászat.

Ragaszkodás a szinpadhoz.

Élet a Balkánon.

(A magyar katonák élete Boszniaiban.
Kezdeté fél 6 órákor.

Magyar Otthon

PENZIÓ

VIII Főherceg Sándor-u. 30

Elsőrangú szigorúan családai otthon. Mérsékelt árak. Kétfő és olcsó konyha.

**Képviselők
Művészek
Írók
Családok
Tanulók
Magánosok**

kedvelt és állandóan pártfogolt otthona.

Villanyvilágítás. Rézágak. Tükrös szekrények.

FÜRDŐ. LIFT.

Szépségem titkai.

nappal a Gyöngyvirág - tejet
éjjel a Gyöngyvirág-crém
használok.

Kapható 1 és 2 koronáért Budapest Városi gyógyszerár Váci-utca.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓSA
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Csúszórakható vasgyl kivethető
3 matracral 10 frt.

Rodronyágybetétek méret
szerint 5 frttől feljebb.

GICHNER JÁNOS

ágyonm., réz- és vasbater-gyáros,
szőnyeg, függöny, pokróc, torlő
stb. nagy választékban.

BUDAPEST.

Erzsébet-körút 20

GYÁR:

Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárki
nek ingyen és bér-
mentve küldök.
Még nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Rolloták darabja 1 frt
50 kr.-tól feljebb.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG!
Ujdonság! Ma és mindennap 9/1 órákor. Ujdonság!

Biztos diagnózis

bobozat írta: Cagliostro.

Végül 11 órákor!! Szenzáció!!

„Die lästige Wittwe“

Bobozat 1 felvonásban. Írta: SATYR.

Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új szülő számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyit. Kezdeté fél 12 órákor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és francia különlegességek fellépte.

KÉZIMUNKA

vétele előtt hozassa meg új nagy képes árjegyzékemet, mely 272 oldalon 1800 részletesen körülírt rajzokban sorolja föl a női kézimunka összes anyagait és teljes utbaigazítást nyújt azon vevőknek, akik megrendeléseiket személyesen nem eszközölhetik. Vidékre bérmentve és ingyen.

BÉRCZI D. SÁNDOR
női kézimunka nagyiparos

BUDAPEST, VII., KIRÁLY - UTCA 4. SZ.
D. M. C. ENCYKLOPEDIA 10039

610 oldalon, 880 ábrával, magyar nyelven kiadott tankönyv, melynek segítségével az összes kézimunkákat elsajátítani és tanítani lehet. Angol vászon díszítésben 2 korona.
A magy. kir. közoktatásügyi miniszterium 20575. sz. a. ajánlva.

Viktória szmyrna-munka és magas himzésre kitérő kézi himzőgép **6 K.**

Rum és likőrök

készítése házilag!!
100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrátum jamaikai rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőr-kivonatok bármelyike, melyek segítségével 1 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy 2 1/2-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allach, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Podormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Moca), Köményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaikai rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Pórkattár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

18 forinttól mérték után készíthetik a legelőjárású férfi-öltöny, télikabátot, felöltőt francia-, angol- és hazai szöveteccől, 28 forinttól szalon, Ferenc József, frakk- és szakett-öltönyt a legújómódbú képz- vagy himalaja-szőveteccől. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. 4 öltöny készpénz rendelésnél szabásunkat nagy mintagyűjteményekkel vidékre is küldjük.
GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-u. 3.

SANID TOKOCSKÁK

bizonyítottak. Egy dobozt (100 labdac) használatai utánjással 6 kor. utánvét mellett. Kezdő gyengeség és impotenciának egyedül biztos szer a híres dr. TIBIKÓ-féle erólabdacok. Egy üveg ára 10 korona, küldő a

„MAGYAR KIRÁLYI” gyógyszerár, Budapest, V., Marokkó-utca 2/c. sz.

Biztos egzisztencia!

Hevesmegyei nagyközségben, vasúttállomás, más vállalat miatt eladó egy 18 éve fennálló korcsma- és fűszerüzlet (trafik és bélyeg-eladási engedéllyel), a házzal együtt, amelyben a korcsma- és a fűszerüzlet-helyiségen kívül szép urilakás van, több melléképület, pince, jégverem és szép nagy kert. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában.

zakképz ettsége, bő tapasztalata és páratlan sikerei alapján melegen ajánljuk

Dr. FÜREDI

v. kórházi és ker. pénztári főorvost, a Medjidi-rend lovagja, stb.

Titkos betegségek

mindentemű férfi és női bajok, ugy férfi-gyengeség gyors és gyökeres gyógyítására.
Rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig. Budapest, Kerepesi-ut 60. Levél útján is biztos siker. Iparosoknak feleárlan és részletfizetésre.

BENOID-GÁZ FÉNY! HŐ! ERŐ!

Budapest, Andrassy-ut 17.

Budapest, Andrassy-ut 17.

Reggelizeés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle Igmándi keserűviz

Használata valódi áldás gyomor-bajoknak és székszorulásban szenvedőknek.

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kapható mindenütt, kis és nagy üvegekben

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelése alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Apróhirdetéseket

központi irodánkban a eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet földelni:

I. kerület.

Vár Polatschek Lajos dohánypárlatgyártója, Stark Ferenc könyv- és zeneműkereskedése, I. ker., Krisztina-tér 7. Döbrentel-tér 5. özv. Ilsvay Józsefné tudósító és hirdetési iroda.

II. kerület.

Fő-utca 2. sz., Toldi Lajos könyvkereskedése.

IV. kerület.

Kálvin-tér 2., Engelmann M. gyorsszájnyomdája, Pappné-utca 8. Stark Nándor könyvkereskedése. Vámszék-körút 14., Györi Vilmos dohánypárlatgyártója, Kecskeméti-utca 14., Szántó Mór dohánypárlatgyártója, Egyetem-tér 5. özv. Schneider Imréné dohánypárlatgyártója, Ferenciek-tere 9., Szénásy Béla papírkereskedése, Párisi-utca 7., Tusákné Józsefné dohánypárlatgyártója, Petőfi-tér 3. Nemetsék A. J. újsárgyártója, Vámszék-körút 6., Jöreg Lujza dohánypárlatgyártója.

V. kerület.

Erzsébet-tér 18., Klein Armin dohánypárlatgyártója, Lipót-körút 26., Grosz Etel dohánypárlatgyártója, Lipót-körút 8., Schödl Gyula dohánypárlatgyártója és postagyűjtőhely, Dorottya-utca 13., Weil Vilmos dohánypárlatgyártója, Szabadság-tér, Tözsédpalota, Fűrdő-utca 5., dohánypárlatgyártója, Nádor-utca 26., dohánypárlatgyártója, Marokkói-utca 2. sz., Földes Aminné.

VI. kerület.

Teréz-körút 54., Breuer nővérek dohánypárlatgyártója, Andrássy-ut 48., Rohonczy Ilona dohánypárlatgyártója, Andrássy-ut 38., Berkovits Szerecsen-utca 1., Spielmann Mária dohánypárlatgyártója, Teréz-körút 2. sz., Zala Mór zeneműkereskedése, Andrássy-ut 4., Zipser és König zeneműkereskedése, Andrássy-ut 50., özv. Reisz J. né dohánypárlatgyártója, Váci-körút 65. sz., özv. Bleuer Arminné, Andrássy-ut 26., özv. Steiner Ignác dohánypárlatgyártója, Teréz-körút 30., Práger Cecilia dohánypárlatgyártója, Szondi-utca 17. sz., Weitz Janny dohánypárlatgyártója.

VII. kerület.

Aréna-ut 44., Gang Adolf papírkereskedése, Baross-tér 20., özv. Grünhut Mór dohánypárlatgyártója, Rákóczi-ut 50., Jambrikovits dohánypárlatgyártója, Király-utca 1. sz., Orczy-ház, Popper Izidorné dohánypárlatgyártója, Király-utca 69., özv. Schlesinger Vilmos dohánypárlatgyártója, Erzsébet-körút 2., özv. Kális Lajos dohánypárlatgyártója, Erzsébet-körút 51., özv. Zwilling Mór dohánypárlatgyártója, Erzsébet-körút 7., Weisz Jenő dohánypárlatgyártója, Erzsébet-körút 54., Braun Janka dohánypárlatgyártója, Damjanich-utca 39., Wellisch Miksa papírkereskedése.

VIII. kerület.

Museum-körút 18., Kernberg Rozália dohánypárlatgyártója, Kun-utca és Teleki-tér sarkon, Medák H. Mária fűszerkereskedő, Üllői-ut 46. Kartschermaroff J. dohánypárlatgyártója, Museum-körút 2. ifj. Nagel Ottó könyvkereskedése, József-körút 50., Reisz Henriette dohánypárlatgyártója, Rákóczi-ut 1., Soproni V. dohánypárlatgyártója, Práter-utca 19. Szalma Aranka dohánypárlatgyártója, Baross-utca 81. szám, Schulez Adolf dohánypárlatgyártója, József-körút 83. sz., Gangli Anna dohánypárlatgyártója, Rákóczi-ut 57. sz., Kirschbaum Edén dohánypárlatgyártója.

IX. kerület.

Üllői-ut 83., Richter Lipót papírkereskedő.

X. kerület.

Kőbánya, Liget-tér 2. szám, Novotny Irma.

Ujpest.

Arpád-utca 10., özv. Douch Teréz hírlapkiadója, István-utca 10. sz., Márton Kálmán nagyüzemű dohánypárlatgyártója, Arpád-utca 25., Radnai Mór. Valamint minden

Hirdetési iroda.

Állást keresők

A t. c. gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnások, szesz-főzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.003

Betöltendő állások

Betöltendő állások: magtáros, mérlegmester, felügyelő, felvigyázó, erdész, vadőr, kasznár, ispán, több kereskedőség, pincemester, istálló-mester, hivataloszolók, felvigyázók, erdészeti, gazdasági, kertészeti, szőlészeti és gépészeti személyek. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyenes. Budapest, Nap-utca 13. szám. 9188

Utazók

és úgyvendők részvényszerűségei fix és jutalékra keresztelnek. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyenes. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Tanonc

felvételt először a fogtechnikai laboratóriumba, Fenyvesy Menyhért, Püro-utca 1. 21505

Pályázatok.

Valamennyi betöltendő állásról megjelent és ingyen küldetik a mutatványszám az Országos Pályázati Közlönyből. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Oktatás

Polgáriskolai, reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyéves önkéntességre képező vizsgára, mindenféle pótló- és javítóvizsgára a legelőbb idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. szám I. em. 3. 10182

Tanítást

vállal gyakorlati III. éves egyetemi hallgató. Cím: Nádor. Vörösmarty-utca 18a. III. 26.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgári, egyéves önkéntességi, bármely érettségi vizsga letévésehez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanítást kitűnő filológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek föl. A bántulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. Goitein Henrik, Budapest, VII., Damjanich-utca 39., II. em. 10. ajtó. 10.020

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szak-tantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiskola, ezeltől Gyár-utca 4., (most kizárólag Lízit Ferenc-tér 10.) Cimre vigyázzunk! A szakiskola irógépeitől s más utánzótt nevé tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Nyitva szept. 1-től július 1-ig.

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája

"STENOGRÁFIA"

országos Gabelberger magyar, német gyorsíró és gépirás-iskola. Kereskedelmi szak-tantárgyak.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.) 10021

Butor

Butorárverés lesz folyó hó 3-án fél 12 és fél 1 órakor Üllői-ut 91. I. 7. 238

Butorudvar. Teljes lakberendezések készpénzért és kedvező részletfizetésre, nem felemlít árban kaphatók Schwarz Lipót és testvére kárpitos mester és butorkereskedő-nél, Budapest, Hársfa-utca 37. Árjegyzék 60 fillér.

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyeg- és függönyök, bőrgarnitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e. (Kazinczy-utca sark.)

Uj rendszerű

BUTORHITEL.

Butorok csak a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törlesztendő részletek

BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adós, miáltal a butort mindenkinél készpénz-árban számíthatjuk.

A bankkölcsönt sem részjegyzés sem egyéb költség nem terheli.

BUTOR

teljes lakberendezéseket, készpénzért és banknál törlesztendő havi részletekre legelőbbinban szállít:

BARTOK FARKAS

butornagykereskedő

BUDAPEST, VII., Király-utca 13. sz.

Gozsdu-palota, II. és III. udv.

HITELSZÁM TÁJÉKOZTATÓ

300 koronáig havi 10 kor. 500 " " " 15 kor. 600 " " " 20 kor. 1000 " " " 40 kor.

Előleg 5% - Szabott árak, ugyanazok mint készpénzfizetésnél. - Szállítás vidékre is. Felvigyázás díjmentesen. Album 1 korona.

Adás-vétel

Gőzfürdő,

megye székhelyen, buffet-vel, teljesen új, modernül berendezve, bérbe ad. Cím a kiadóhivatalban, 229

Vadászfegyver

2 csövű, libátlan, Lankster 15 fét., finom Hammerles és finom Drilling áron alul. Ugyiszintén látesövek, rajzeszközök, szemüvegek olcsó árban Radonál, Egyetem-tér 5. Kiváratra visszazadom a pénzt. 29909.

Hordók

minden nagyságban készen kaphatók: Budapest, VIII., Giacellat 35. 219

Boroshordók

ujak és keveset használtak. Semminemű javítást nem igényelnek, rögtön töltethetők. Minden nagyságban és mennyiségben, ugyanintén új aszok-hordók legelőbbinban kaphatók Klein Mór, bor és hordó-kereskedőnél Budapest, VII., Rombach-utca 8. 178

Üzlet

Biztos existztencia,

Hovosmegyei nagyüzemében, más vállalat miatt oladó egy 18 éve fennálló korcsma- és fűszerüzlet (trafik és bolyg-eladási engedéllyel), a ház-lakó együtt, a melyben a korcsma- és a fűszerüzlet-helyiségén kívül szép utrikás van, több melléképület, pince, jégverem és szép nagy kert. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában.

Pénz

Pénzkölcsönt 300 koronáig, kereskedőknek, iparosoknak, üzleteseknek, segédeknek, minden szakmából, gyári alkalmazottaknak, vidékre is. Singer, Huszáru-utca 1. Válaszbélyeg. 207

Pénzkölcsönt kezes nélkül is módomban áll hivatalnokoknak az nap föl yositatni. Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75.

Gyors pénzkölcsönt

azonnal, törlesztésre két nap alatt kapható. Rákos, Thököly-ut 20. Telefon 57-03. 20201

Személyhitel

magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratul. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényszerűságtől, nem szövetkezetektől. Marton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-68. Betétbiztosítást házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Pénzkölcsönt

rövid lejáratra. Törlesztés és jelzálogkölcsönt, II. és III. helyre is, valamint tisztviselőknél fizetési előlegeket egy helyben, mint a vidéken, saját információimra aznap folyósítatok. Bank- és váltóhitel-nyomai ház. Farkas: VII., Wessely-utca 17. Válaszbélyeg. Telefon. 25702

Lakás

Lakótársnó

keresteti fiatal leány mellé teljes ellátással és zongorahasználattal, esetleg teljes ellátással vagy a nélkül. Király-utca 28. III. 54.

Szépen

berendezett, az előszobából különbejárattal, kétablakos, butorozott szoba, intelligens ur-nővel két urnak azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással. VII., Akácfa-utca 24. II. 13.

Különféle

Elsőrendű 20840

"THE ROYAL"

Grammofonok

a legújabb modellokat szigorosan az ered. gyári árakon

45% ár-leszállítással

számtal havi 8-10 kor. részletfizetésre is, vidékre is bárrov.

Láng Jakab és Fia

grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

35 korona

egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetből.

FRIED ÁRMIN

szabómesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

"MAGYAR TEXTILIPAR"

Folyóirat. 10008 A pamut-, gyapj-, lenkender-, selyem- és jutaipari és kereskedelmi közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ujvidéken. Megjelenik havonta 2-szer. Előfizetési ára egy évre 12 kor.

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes évfolyama megjelent díszkötésben. 300-nál több rajz, 4 teljes regény, temérek humoros elbeszélés, vers, jóízű tréfás apróság stb.

Ara 5 korona.

Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 9. sz. továbbá minden könyv- és papírkereskedésben, valamint az összes hírlapkiadóknál és Budapestben mint vidéken. - Kivézhazak, kasznók, társas- és olvasókörök 15 százalék engedélynyben részesülnek.

30 korona

finom szövettel divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hazai Versenyszabóság Budapest, VII., Thököly- (Csömör)-ut 3. szám I. em. - Vidékre minták bérmentve.

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.

Minta oktatással evlőtt K. 2.40. Kapható minden gyógyszertárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

Beraktározási

előlegező- és butorszállítás vállalat.

"Diadal"-sósorszesz

mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos házi-szer kiváló tulajdonságairól.

Uyak! Fel a szemekkel!

A világon egyedülálló magánkezelés, a férfőr azonnali helyreállítására a Cr. Lückesch

Floricithin-tabletták

által. Jótállás 3-szoros. Minta és oktatási füzetke 4.40 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által

E. Than, Wien, III., Postfach 5. 1000a

34 korona

egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után, remek szabásban, finom gyapjuszövetből

Roszner D. és Társa

férfi szabóknál, Budapest, VI., Váci-körút 37. Veszünk szalagozóul mindenféle nyersáruról. 29820

Puha fa-padlónak

Borostyánlakk igen tartós, világos sárga, sárga és barna színben kapható.

1 kilógramos doboz 1.60 K.

Linoleumlakk

gyorsan száradó, szintén tartós, a fenti színben. 1 kilógrammos doboz 2 kor. Ecetek 20 fill.-től : : 1 korona 20 fillérig. : :

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.

MAJTHÉNYI-féle

folyékony aranyozó

(arany, ezüst, vörösréz, alumínium és antique színben). Képekreték, gipszfigurák és lámpák apróbb nipp tárgyak házi aranyozására.

1 üveg ára ecettel 70 fill. 3 " " " 2 kor.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.

Ősz haj

bajusz és szakál megfestéséhez legalkalmasabb hajfestő-szer a MAJTHÉNYI-féle

Dió kivonat

(barna és fekete színben) Nem olajos, nem piszkít! Egyszeri festés elegendő.

1 kis üveg ára 1 korona 20 fill. 1 nagy " " " 40 "

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.

Van Önnek tyukszeme?

ha igen, használja a "Radical" tyukszemirtőt

8 nap alatt megszabadul. Egy üveg ára 70 fill.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.

Egy háztartásban so hiányozzék a hírneves Majthényi-féle

"Diadal"-sósorszesz

mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos házi-szer kiváló tulajdonságairól.

Kis üveg ára - 40 fill. Középcp " " - 90 " Nagy " " " 1,80 "

Főraktár:

Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.

Lábizzadás

(Kéz, hónalj is) és annak kellemetlen következményeitől (bűz, kipárlás) föltétlen biztosan megszabadul ha a MAJTHÉNYI-féle

Antiszeptikus izzadási elleni hintőport használja.

Használata egyszerű

1 doboz ára 1 kor.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Vámszék-körút 15.